

Dječji vrtić Latica
Ulica Asje Petričić 5D, Zadar
Tel. +385 23 630 601
www.dv-latica.hr

GODIŠNJI PLAN I PROGRAM

2021./2022. pedagoška godina

Zadar, rujan 2021.

Sadržaj

1. Ustrojstvo rada.....	3
2. Materijalni uvjeti	10
3. Njega i skrb za tjelesni rast i zdravlje djece	12
4. Odgojno-obrazovni rad	16
5. Stručno usavršavanje	25
6. Suradnja s roditeljima	27
7. Suradnja s društvenim čimbenicima	29
8. Vrednovanje programa	30
9. Plan i program ravnatelja i članova stručnog tima... ..	31
9.1. Program rada ravnatelja	31
9.2. Program rada edukacijskog-rehabilitatora	34
9.3. Program rada logopeda	39
9.4. Program rada fizioterapeuta	42
9.5. Program rada psihologa	44
9.6. Program rada zdravstvene voditeljice	46
9.7. Program rada stručnog tima Inkluzivnog edukacijsko-rehabilitacijskog programa podrške	48

1. Ustrojstvo rada

Dječji vrtić Latica 2021./2022. pedagošku godinu započinje 1. rujna 2021. u novom objektu, koji je prvi put od djelovanja ustanove i njeno trajno sjedište.

Od početka djelovanja Dječji vrtić Latica ističe važnost integracije (od 1991. temeljni programi ove ustanove bili su programi integracije), a danas nastavlja s promicanjem inkluzije na svim razinama. Od samog osnivanja ustanove, Statutom su omogućeni programi integracije (danas inkluzije) za djecu s teškoćama u razvoju. Temeljem navedenog, od 1. rujna 2021., tri redovne odgojno-obrazovne skupine djeluju u novom prostoru, uz 9 posebnih skupina. Sve posebne skupine u Dječjem vrtiću Latica imaju prijelazno obilježje, tzv. tranzitivne skupine (prijelaz iz posebnih u redovne skupine).

Organizacija rada usmjerena je na praćenje i podržavanje djetetova učenja te stjecanje roditeljskih i djetetovih kompetencija u redovnom programu i posebnim programima. Prema uputama i smjernicama HZJZ i MZO za sprječavanje i suzbijanje epidemije COVID-19, odgojno – obrazovni rad s djecom, rad s roditeljima i radnicima vrtića, prilagodit će se svim preporukama i smjernicama u različitim uvjetima rada.

Svim svojim kapacitetima, osobito stručnjacima različitih profila usmjerenim na cjeloživotno učenje i obrazovanje, ova je ustanova spremna različitim metodama i specifičnom opremom, primarno razvijati inkluzivne programe u za to predviđenim uvjetima. Cilj Dječjeg vrtića Latica je zadovoljiti potrebe djece urednog razvoja kao i različitim edukacijsko-rehabilitacijskim postupcima pružiti stručnu podršku djeci s teškoćama u razvoju i njihovim obiteljima za uključivanje u redovnu sredinu, nove oblike učenja, uz poticanje inkluzije u svim vrtićima na području Zadarske županije. Verificirani programi posebnih-tranzitivnih i redovnih skupina te Inkluzivni edukacijsko-rehabilitacijski program podrške temelj su Godišnjeg plana i programa.

Nakon provedenog postupka upisa, uvažavajući zahtjeve roditelja koji su iskazali potrebu za redovnim ili posebnim programom, kadrovskom strukturom zaposlenih i mogućnošću uključivanja djece u redovni vrtić u mjestu prebivališta, planirani su različiti programi za ukupno 140 djece, 83 djece u skupinama i 57 u Inkluzivnom edukacijsko-rehabilitacijskom programu podrške. Vrtić je otvoren od 6:00 sati do 20:00 sati. Ostvarivanje cjelodnevnog 10 satnog redovnog programa u 3 redovne skupine započinje u 6:30 sati do 16:30; u posebnim skupinama program započinje u 7:30 sati, planirane su u dvije smjene, 5 posebnih skupina ujutro i 4 posebne poslijepodne koje završavanju s radom u 19:00 sati.

S obzirom na epidemiju COVID-19, a u skladu s Modelima i preporukama za rad u uvjetima povezanim s bolesti COVID-19 te Uputama za sprječavanje i suzbijanje epidemije COVID-19 vezane za rad predškolskih ustanova, osnovnih i srednjih škola u školskoj godini 2021./2022., odgojno obrazovni rad može se izvoditi kroz tri modela:

1. u dječjem vrtiću za svu djecu,
2. prema mješovitome modelu (za djecu odgojno-obrazovne skupine koja nisu u izolaciji izvodi se odgojno-obrazovni rad u dječjem vrtiću, a u slučaju iznimne situacije i na temelju preporuke nadležne epidemiološke službe izvodi se dvosmjernom komunikacijom s roditeljima čija djeca ne mogu doći u dječji vrtić ili su u samoizolaciji; komunikacija može biti u živo, ili kroz dostavu radnog materijala koja će pomoći u radu s djetetom kod kuće),
3. na daljinu uživo, odnosno dvosmjernom komunikacijom s roditeljima u slučaju iznimne situacije i na temelju preporuka nadležne epidemiološke službe komunikacija može biti u živo, ili kroz dostavu radnog materijala koja će pomoći u radu s djetetom kod kuće).

Djeca uključena u Inkluzivni edukacijsko-rehabilitacijski program podrške polaznici su jutarnje i poslijepodnevne smjene.

Tablica 1. – Prikaz djece prema mjestu prebivališta

GRAD / OPĆINA		BROJ DJECE
1.	Grad Zadar	107
2.	Grad Nin	1
3.	Grad Obrovac	1
4.	Grad Pag	1
5.	Općina Bibinje	2
6.	Općina Galovac	5
7.	Općina Kali	1
8.	Općina Novigrad	2
9.	Općina Pašman	1
10.	Općina Poličnik	2
11.	Općina Posedarje	2
12.	Općina Preko	1
13.	Općina Sali	2
14.	Općina Starigrad Paklenica	2
15.	Općina Sukošan	3
16.	Općina Sv. Filip i Jakov	2
17.	Općina Vir	1
18.	Općina Vrsi	4
UKUPNO		140

Tablica 2.- Prikaz djece prema programskom usmjerenju

Djeca urednog razvoja i djeca s teškoćama u razvoju	Programsko usmjerenje
Djeca s višestrukim teškoćama	Poseban program i redovan program uz prilagodbu
Djeca s poremećajima iz spektra autizma (PSA)	Poseban program i redovan program uz prilagodbu
Djeca sa sniženim intelektualnim sposobnostima	Poseban program i redovan program uz prilagodbu
Djeca s poremećajima govorno glasovne komunikacije	Redovan program uz prilagodbu
Djeca s motoričkim oštećenjima	Redovan program uz prilagodbu
Djeca s oštećenjem sluha	Redovan program uz prilagodbu
Djeca urednog razvoja	Redovan program

Uz 47 djece koja prate redovan cjelodnevni program i redovan program uz prilagodbu u 3 redovne skupine (trajanje 10 h), 36 djece s teškoćama u razvoju rane i predškolske dobi polaznici su posebnih programa za djecu s višestrukim teškoćama (2), djecu s poremećajem iz spektra autizma (6) i djecu sa sniženim intelektualnim sposobnostima (1), ukupno 9 tranzitivnih skupina s dodatnim terapijskim sadržajima (ukupno trajanje 5,5 do 7 sati). Navedene skupine vode edukacijski rehabilitatori i odgojitelji. Terapeutske, habilitacijske i rehabilitacijske tretmane provode logopedi, edukacijski rehabilitatori, psiholog i fizioterapeuti. Zdravstvena zaštita ostvaruje se kontinuiranim praćenjem zdravstvene voditeljice, prema potrebama u suradnji subspecijalista fizijatra, psihijatra i stomatologa, kao i sudjelovanjem medicinskih sestara u neposrednom radu s djecom. 57 djece polaznici su Inkluzivnog edukacijsko-rehabilitacijskog programa podrške razvrstanih prema vrsti teškoće u 6 skupina.

Tablica 2.1. Prikaz djece u Inkluzivnom edukacijsko-rehabilitacijskom programu podrške prema vrsti teškoće

Inkluzivni edukacijsko-rehabilitacijski program podrške	Br. djece
Djeca s višestrukim teškoćama	10
Djeca s oštećenjem sluha	3
Djeca s poremećajima iz spektra autizma (PSA)	8
Djeca s poremećajima govorno-glasovne komunikacije	25
Djeca sniženih intelektualnih sposobnosti	10
Djeca s motoričkim teškoćama	1
UKUPNO	57

Tablica 3.- Prikaz broja djece prema vrsti programa i skupini

Vrsta programa	Skupine	Broj djece
Poseban edukacijsko-rehabilitacijski program za djecu s višestrukim teškoćama	2 posebne skupine (tranzitivne)	10
Poseban edukacijsko-rehabilitacijski program za djecu s poremećajem iz spektra autizma	6 posebnih skupina (tranzitivne)	20
Poseban edukacijsko-rehabilitacijski program za djecu sa sniženim intelektualnim sposobnostima	1 posebna skupina (tranzitivna)	6
Redovan program (inkluzija)	3 redovne skupine	47
Inkluzivni edukacijsko-rehabilitacijski program podrške	redovne skupine u vrtićima Zadarske županije	57
Ukupno		140

28 redovnih vrtića s područja Zadra i Zadarske županije ove pedagoške godine iskazuju interes za uključivanje djece s teškoćama u redovne skupine uz neposrednu podršku stručnjaka ove ustanove (edukacijskog rehabilitatora, logopeda, psihologa, fizioterapeuta i zdravstvene voditeljice). U suradnji s roditeljima i redovnim vrtićima planiraju se različiti oblici pravovremene podrške djeci kojoj je ona potrebna od najranije dobi.

Tablica 4.- Ustrojstvo rada posebnih i redovnih programa

Vrsta programa	Broj djece u skupinama	Trajanje programa	Nositelji programa	Stručni radnici Suradnici
Posebni programi u skupini s tranzitivnim obilježjem	36 (9 posebnih skupina)	5,5 –7 h	Edukacijski rehabilitatori	Logoped, fizioterapeut, psiholog, zdravstvena voditeljica
Redovan program u inkluzivnim skupinama	47 (3 redovne skupine)	10 h	Odgovitelji	Edukacijski rehabilitator, logoped, psiholog, zdravstvena voditeljica
Inkluzivni edukacijsko-rehabilitacijski program podrške	57 (djeca u redovnim skupinama)	5 h	Odgovitelji	Edukacijski rehabilitator, logoped, fizioterapeut, psiholog, zdravstvena voditeljica

Inkluzivni edukacijsko-rehabilitacijski program podrške Dječjeg vrtića Latica podrazumijeva uključivanje djeteta u matičnu sredinu uz adekvatnu stručnu podršku s obzirom na različite potrebe djece, roditelja i redovnih vrtića. Edukacijsko-

rehabilitacijski programi provode se u Dječjem vrtiću Latica individualno ili u malim skupinama. Kako bi stručni tim Dječjeg vrtića Latica mogao kontinuirano pratiti dijete i pružiti podršku odgojiteljima, planira se odlazak stručnjaka u matične vrtiće, ali i dolazak odgojitelja u Dječji vrtić Latica. Djeca uključena u Inkluzivni edukacijsko-rehabilitacijski program podrške su:

- djeca čiji roditelji traže stručnu podršku u Dječjem vrtiću Latica,
- djeca iz posebnih tranzitivnih skupina Dječjeg vrtića Latica uključena u redovne vrtiće,
- djeca upućena iz Centra za socijalnu skrb, Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, Kabineta za ranu intervenciju i Odjela za pedijatriju Opće bolnice Zadar,
- djeca koja pohađaju redovne vrtiće, ali nemaju potrebnu stručnu podršku,
- djeca upućena iz osnovnih škola zbog odgode upisa u prvi razred,
- djeca uključena u specijalizirane ustanove izvan Zadra upućena u Dječji vrtić Latica.

U ostvarivanje programa uključeni su ravnatelj, edukacijski rehabilitator, logoped, psiholog, fizioterapeut, zdravstvena voditeljica iz Dječjeg vrtića Latica, ravnatelj i odgojitelji iz redovnih vrtića te stručni suradnici (ukoliko su zaposleni u redovnim vrtićima).

U obvezan program predškole uključeno je ukupno 57 djece, 19 djece s Rješenjem o odgodi upisa u prvi razred osnovne škole, 2 djece s Rješenjem o privremenom oslobađanju od upisa u prvi razred osnovne škole i 36 djece predškolske dobi. Program predškole integriran je u postojeće primarne programe.

Tablica 6.- Prikaz radnika prema radnom mjestu
 (Napomena : Izrazi koji se u ovom Planu i programu koriste za osobe u muškom rodu su neutralni i odnose se na muške i ženske osobe.)

Radno mjesto	Broj zaposlenih
Ravnatelj	1
Odgojitelj	6
Edukacijski rehabilitator	10
Logoped*	2 (+1*)
Psiholog	1
Fizioterapeut	2
Zdravstvena voditeljica	1
Medicinska sestra	2
Tajnik	1
Voditelj računovodstva	1
Administrativno računovodstveni radnik	2
Vozač-domar	1
Spremačica (2), pomoćni radnik u kuhinji (1), pomoćni radnik (1), pomoćni radnik za njegu, skrb i pratnju 2 (+6 **)	6 (+ 6**)
UKUPNO	36 (43*/**)

* planira se i dalje do sad neuspješno zapošljavanje logopeda (popunjavanje radnog mjesta zbog odlaska u mirovinu)

** planira se zapošljavanje 6 pomoćnih radnika za njegu, skrb i pratnju s polovicom radnog vremena

Rad stručnih radnika planiran je prema tjednoj satnici, a organizira se i ostvaruje u smjenama (jutro i poslijepodne), koliko god je moguće u skladu s rasporedom rada roditelja i redovnih vrtića uvažavajući prioritetne zadaće u individualnom odgojno obrazovnom i edukacijsko-rehabilitacijski planu za svako dijete, ali i prostorne i kadrovske kapacitete vrtića. Poslovi stručnih radnika i suradnika planiraju se i prate na dnevnoj, mjesečnoj, tromjesečnoj razini do godišnjeg izvješća.

Raspored dnevnih aktivnosti u skupinama je okviran, fleksibilan, prati interese i aktivnosti, prijedloge, inicijativu djece i vremenik vrtića, prilagođava se i uključuje roditelje u aktivnosti skupina.

Tablica 7.- Prikaz dnevnih aktivnosti

Aktivnost	Ostvarivanje	Praćenje i valorizacija organizacije rada
Osobna higijena	Edukacijski-rehabilitator, odgojitelj, medicinska sestra, pomoćni radnik za njegu skrb i pratnju	Individualni planovi, evaluacija, liste praćenja
Prehrana	Edukacijski-rehabilitator, odgojitelj, zdravstvena voditeljica, medicinska sestra, pomoćni radnik za njegu, skrb i pratnju	Antropometrijska mjerenja, individualni razgovori s roditeljima i liječnicima,, individualni planovi, evaluacija, liste prioriteta, video zapisi
Slobodna igra, vrijeme za odmor	Edukacijski-rehabilitator, odgojitelj, logoped, fizioterapeut, zdravstvena voditeljica, psiholog	Individualni planovi, evaluacija, foto i video zapisi, kumulativne mape
Individualan rad	Edukacijski-rehabilitator, logoped, fizioterapeut, zdravstvena voditeljica, psiholog	Individualni planovi, evaluacija, različiti instrumenti praćenja, foto i video zapisi, kumulativne mape
Aktivnosti za poticanje izražavanja, istraživanja, kreativnosti...	Edukacijski-rehabilitator, odgojitelj, logoped, psiholog	Individualni planovi, evaluacija, različiti instrumenti praćenja, foto i video zapisi, kumulativne mape
Boravak na zraku, slobodna igra, individualne aktivnosti	Edukacijski-rehabilitator, odgojitelj, logoped, psiholog, fizioterapeut, zdravstvena voditeljica, medicinska sestra, pomoćni radnik za njegu skrb i pratnju	Individualni planovi, evaluacija, različiti instrumenti praćenja, foto i video zapisi, kumulativne mape

Financiranje programa osigurava osnivač Grad Zadar, Općine i Gradovi prebivališta djece izvan Zadra, Ministarstvo znanosti i obrazovanja (programi javnih potreba za djecu s teškoćama u razvoju i djecu u godini dana prije polaska u školu) uz Zadarsku županiju i donacije.

Tijekom godine planira se vrednovanje i samovrednovanje rada s ciljem podizanja kvalitete planiranja i ostvarivanja aktivnosti, jačanje stručnih kompetencija svih stručnih radnika, uočavanja dijelova procesa koje je potrebno unaprijediti, prihvaćanju timskog rada kao nužnosti u tom procesu, te osmišljavanje objektivnog instrumentarija i načina procjenjivanja kvalitete rada.

2. Materijalni uvjeti rada

U novom prostoru vrtića (kolokvijalno Centar Mocire) provest će se pojačan nadzor s ciljem pružanja sigurnosti svakom djetetu stoga će se prema Sigurnosno-zaštitnom i preventivnom programu provesti postupci i metode prema protokolu postupanja u mogućim rizičnim situacijama.

Dio zgrade u Centru Mocire predviđen za Dječji vrtić Latica izgrađen je prema svim standardima i prilagođen dobnim i razvojnim potrebama djece. Prostor je namijenjena isključivo provođenju programa ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, njege, zdravstvene zaštite, prehrane i socijalne skrbi djece od 3 godine života do polaska u osnovnu školu.

Novoizgrađena zgrada nalazi se u Zadru, Ulica Asje Petričić 5 D. U neposrednom susjedstvu nalazi se Osnovna škola Šimuna Kožičića Benje, a u blizini je i mjesna sportska dvorana Mocire. Dio zgrade namijenjen za vrtić nalazi se u jugoistočnom dijelu objekta. Glavni ulaz u vrtić nalazi se na sjeverozapadnom dijelu, a svaka soba za boravak djece ima svoj zaseban izlaz na vanjski teren (dvorište). Dvorište je opremljeno suvremenim igralima te zadovoljava sve propisane mjere zaštite djece. Prostor je prilagođen djeci s teškoćama arhitektonskim prilagodbama i planiranom bogatom opremom. Skupine će uz zajednički prostor za više namjena (PVN), a koji je najčešće u funkciji male sportske dvorane, koristiti prostorije (sobe i kabineti) koje su fizički odvojene, ali i spojene u jednu cjelinu hodnicima koji su u funkciji međusobne prostorne komunikacije i nude dodatan prostor za igru. U navedenom prostoru osigurano je 5 boravaka za djecu u posebnim programima i 3 boravka za djecu u redovnom programu (inkluzija).

Individualni rehabilitacijski tretmani uz kabinet za Senzorno Integrativnu Ayres Terapiju - SIAT® (1), ostvarit će se u posebno opremljenim kabinetima logopeda (2), edukacijskog rehabilitatora (2), psihologa (1), fizioterapeuta (1) i zdravstvene voditeljice (1).

Dvorišni prostor ozelenjen i opremljen igralima zadovoljava potrebu za ostvarivanje različitih aktivnosti i boravkom djece na zraku. Dvorište i javni tereni Grada u funkciji su integriranog učenja, poticanja razvoja motoričkih sposobnosti i navika zdravog načina života.

Program će se ostvariti u dvije smjene za posebne skupine (i dalje zbog nedostatka prostorija za boravak sve djece ujutro) te jednoj (cjelodnevni program) za redovne skupine. Onoliko koliko i ako bude moguće, u skladu s preporukama i smjernicama

nadležnih službi za COVID-19, za djecu (udaljenu od Vrtića) u posebnim skupinama iz iste obitelji i/ili iste posebne skupine čiji su roditelji bez automobila i ukoliko ne postoji drugi način dolaska u vrtić, organizirat će se prijevoz kombi vozilom na području grada Zadra.

Korištenje postojećih resursa izvan zgrade vrtića u široj zajednici istaknuta je u praksi ove ustanove kao jedan od glavnih preduvjeta odgojno-obrazovnog procesa usmjerenog inkluziji, a sada je ograničena zbog COVID-19. Ostvarivanje suradnje s redovnim vrtićima koji su spremni stvarati uvjete za postupno uključivanje djece s teškoćama u razvoju u redovne programe nastavlja se uvažavajući pravila svake ustanove, ali i uvođenjem novih oblika komunikacije korištenjem svih raspoloživih resursa novih tehnologija. Zajedničkim korištenjem svih resursa (prostor, kadar, oprema) ustanova je usmjerena promicanju otvorenosti, mobilnosti, uvažavanju različitosti i uključenosti što su garancije za kvalitetnu stručnu komunikaciju i suradnju s ciljem pune podrške djeci s teškoćama u razvoju i njihovim obiteljima. .

Zadaće u odnosu na ostvarivanje materijalnih uvjeta:

1. Održavanje unutarnjih i vanjskih prostora ustanove (objekti i igrališta), osobito u odnosu na sigurnost djece i odraslih koji borave u tim prostorima, te čuvanje prostora
  2. Održavanje opreme – strojevi, alati i druga sredstva za rad (atestiranje, popravci, zamjene) i infrastrukture s ciljem sigurnosti i funkcionalnosti u procesu rada
  3. Financijsko praćenje poslovanja u svim segmentima rada
  4. Nabava cjelokupne opreme i inventara te unapređenje uvjeta za sve razine poslovanja, prema financijskim mogućnostima, donacijama i ostvarenim uštedama
- Unapređenje kvalitete okruženja za dijete (sigurnost, funkcionalnost, razvojna primjerenost i poticajnost, raznovrsnost i estetika) prioritetna je zadaća.

Prostor u kojem se program provodi prati individualne potrebe djece i prilagođava se stvaranjem materijalno-djelatne sredine (obogaćuje se specifičnom opremom, didaktičkim sredstvima, igračkama i potrošnim materijalima za svakodnevne aktivnosti)

Ustanova posjeduje opću i specifičnu opremu i didaktički materijal za djecu različitih vrsta i stupnjeva teškoća. Specifični dijagnostički instrumentariji koji će se koristiti u ostvarivanju programa navedeni su u točki 9. Plan i program ravnatelja i članova stručnog tima, točke 9.2., 9.3., 9.4. i 9.5.

3. Njega i skrb za tjelesni rast i zdravlje djece

Zadaće i mjere za njegu, skrb, tjelesni rast i zdravlje djece provode se u skladu s Planom i programom mjera zdravstvene zaštite, higijene i pravilne prehrane djece u dječjim vrtićima i utemeljene su na razvojno-humanističkom pristupu.

Mjere zdravstvene zaštite s ciljem očuvanja i unapređenja zdravlja djece

- otvaranje zdravstvenog kartona djeteta, inicijalni razgovor s roditeljima u svrhu prikupljanja podataka, uvid u medicinsku dokumentaciju, evidencija specifičnosti vezanih za zdravstveno stanje djeteta (kronične bolesti, alergije, epilepsija, metaboličke bolesti i sindromi, ortopedska pomagala i sl.),
- sistematski zdravstveni pregled djeteta, kod nadležnog pedijatra, prije upisa u dječji vrtić (zaprimanje i evidencija potvrda),
- praćenje stanja procijepljenosti uvidom u kartone cijepjenja,
- planiranje, organiziranje i provođenje aktivnosti iz područja zdravstvene njege na osnovu utvrđenih individualnih potreba djeteta (pomoć pri obavljanju osobne higijene: pranje lica, ruku, zuba; pomoć kod oblačenja-svlačenja, obuvanja-izuvanja; presvlačenje pelena/ pomoć kod obavljanja fizioloških potreba),
- praćenje zdravstvenog stanja djeteta tijekom boravka u vrtiću, pravovremeno uočavanje promjena i adekvatno reagiranje,
- prepoznavanje i interveniranje u urgentnim stanjima (febrilne konvulzije, epileptički napad, gušenje stranim tijelom, ozljeda),
- zadovoljavanje specifičnih potreba kod djece sa zdravstvenim teškoćama (primjena medikamentozne terapije – antiepileptika),
- praćenje rasta i razvoja (antropometrijsko mjerenje),
- praćenje pobola (po potrebi, suradnja s nadležnim pedijatrom djeteta, epidemiološkom službom i sl.),
- preventivni zdravstveni pregledi (stomatolog), praćenje (fizijatar, psihijatar)
- osiguravanje potrebnih sredstava za osobnu higijenu, sanitetskog materijala, farmakoloških sredstava za pružanje pomoći djetetu kod akutnih zdravstvenih stanja.

Prehrana

Prehrana djece će se planirati u skladu s normativima i standardima za djecu određene dobi u zakonskim okvirima (Program zdravstvene zaštite djece, higijene i pravilne prehrane djece u dječjim vrtićima, 105/02, 55/06, 121/07). Provoditi će se sve mjere propisane HACCP sustavom te voditi evidencije predviđene HACCP planom. Paziti će

se na uravnoteženi jelovnik prilagođen potrebama djece različite dobi i različitim prehrambenih potreba. Djecu će se poticati na samostalno posluživanje i konzumiranje svih obroka tokom dana. Posebna pažnja biti će posvećena:

- kulturi higijenske navike pranja ruku
- njegovanju kulture konzumiranja obroka za stolom u okruženju s vršnjacima
- osvještavanju važnosti osamostaljivanja u hranjenju, kao i pomaganje u pripremi za početak i dovršetak hranjenja (postavljanje stola, pospremanje vlastitog tanjura i pribora, korištenje salvete)
- poticanju konzumiranja voća i dovoljne količine tekućine tijekom dana

Izrada jelovnika (planira se prema Prehrambenom standardu za planiranje prehrane djece u dječjem vrtiću – jelovnici i normativi) poštujući preporuke o energetske i hranjivom unosu prilagođenim dobi djeteta i vremenu boravka u dječjem vrtiću, zadovoljavanje specifičnih potreba djece (alergije, intolerancije, kronične bolesti, teškoće žvakanja i gutanja), zadovoljavanje specifičnih potreba vezanih za kulturološke i vjerske osobitosti.

Mjere za očuvanje i unapređenje higijensko – sašnitarnih uvjeta i sigurnosti djece

- održavanje higijene i nadzor nad higijenskim stanjem unutarnjeg i vanjskog prostora dječjeg vrtića (opreme, namještaja, dječjih igračaka, ortopedskih pomagala i sl.),
- higijenske mjere i propisi vezani za hranu i piće,
- redoviti zdravstveni pregledi radnika (sanitarne knjižice),
- redovito provođenje mjera dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije,
- osiguravanje općih i sigurnosnih uvjeta za boravak djece u dječjem vrtiću (tijekom boravka u vrtiću provodi se supervizija svakog djeteta, zadovoljavajući mikroklimatski uvjeti; adekvatna prilagodba unutarnjeg i vanjskog prostora vrtića na način da je omogućena dostupnost prostora i sadržaja u optimalnom opsegu kojeg dijete treba; odgovarajući namještaj koji ne pogoduje nastanku ozljeda; dječje igračke i predmeti opće uporabe koji ispunjavaju uvjete u pogledu zdravstvene ispravnosti i sl.).

Tablica 8.- Plan sanitarno-higijenskog održavanja vrtića

Sadržaj rada	Razdoblje provođenja	Izvršitelj
Čišćenje i dezinfekcija prostora	Svakodnevno	Spremačica
Dezinfekcija igračaka	svakodnevno i mjesečno	Odgajatelj, medicinska sestra, spremačica

Dezinsekcija i deratizacija prostora	svibanj, rujan i prema potrebi	Ciklon d.o.o. za sanitarnu zaštitu čovjekove okoline
Ispitivanje mikrobiološke ispravnosti	kontinuirano svaka 3 mjeseca	Zavod za javno zdravstvo
Sanitarni pregledi odgojno obrazovnih radnika	jednom godišnje	Zavod za javno zdravstvo
Sanitarni pregled radnice u kuhinji	2 puta godišnje	Zavod za javno zdravstvo
Suradnja s epidemiološkom službom	prema epidemiološkim indikacijama tijekom godine	Epidemiolog

Zdravstveno-odgojni rad

- zdravstveno-odgojni rad s djecom usmjeren je na stjecanje pravilnih higijenskih navika i usvajanje zdravog načina življenja,
- zdravstveno-odgojni i savjetodavni rad s roditeljima temelji se na partnerskom odnosu, razvijanju i održavanju odnosa poštovanja i podrške u njihovoj roditeljskoj ulozi, komunikaciji i razmjeni informacija (vezanih za zdravstveno stanje djeteta, medicinsko-dijagnostičke preglede i medicinske nalaze); kroz individualne razgovore s roditeljima o temama iz područja zdravstvene zaštite, njege i prehrane, (prilagođavajući se njihovim potrebama i interesima), roditeljske sastanke,
- zdravstveno-odgojni rad s radnicima dječjeg vrtića koji su uključeni u neposredni rad s djecom s višestrukim teškoćama,
- vođenje dnevnika rada.

Vođenje Obrazaca zdravstvene dokumentacije i evidencije prema Pravilniku o obrascima zdravstvene dokumentacije djece predškolske dobi i evidencije u dječjem vrtiću prikazane su u Tablici 9.

Tablica 9. Zdravstvena dokumentacija i evidencije

Naziv dokumenta	Nositelji provedbe	Vrijeme provedbe
Potvrda o obavljenom sistematskom pregledu djeteta	liječnik pedijatar, roditelji, zdravstvena voditeljica	dostavlja roditelj prvog dana dolaska djeteta u vrtić
Potvrda o obavljenom zdravstvenom pregledu djeteta kod izostanka zbog bolesti	liječnik pedijatar, roditelj, odgojitelj, zdravstvena voditeljica	povratak djeteta u vrtić nakon bolesti
Zdravstveni karton djeteta u dječjem vrtiću	zdravstvena voditeljica	upis djeteta u vrtić
Evidencija o zdravstvenom odgoju	zdravstvena voditeljica	tijekom godine, prema provedbi

Evidencija o higijensko-epidemiološkom razvoju	zdravstvena voditeljica	tijekom godine, prema provedbi
Evidencija o sanitarnom nadzoru	zdravstvena voditeljica	tijekom godine, prema provedbi
Evidencija epidemioloških indikacija	zdravstvena voditeljica	tijekom godine, prema pojavi
Evidencija ozljeda	stručni radnici, zdravstvena voditeljica	tijekom godine, prema događaju
Evidencija antropometrijskih mjerenja	zdravstvena voditeljica	2 puta godišnje

Sudjelovanje zdravstvene voditeljice u programima za djecu s višestrukim teškoćama

- program Terapije oralnog pozicioniranja (OPT), TalkTools (kod osjetljivosti orofacijalnog područja, teškoća usvajanja oralno motoričkih vještina) u suradnji s logopedom,
  - program hranjenja (kod specifičnih teškoća u hranjenju vezanih za gutanje, žvakanje, salivaciju i sl.),
  - program odvikavanja od pelena – toalet trening u suradnji s psihologom.
  - sudjelovanje u radu Povjerenstva za provedbu upisa i kreiranju posebnih skupina
- U ostvarivanje programa zdravstvene zaštite, higijene i pravilne prehrane uključeni su zdravstvena voditeljica, medicinske sestre, stručni radnici, radnici za njegu, skrb i pratnju.

Rad u uvjetima povezanim s epidemijom bolesti COVID-19

Mjere zdravstvene zaštite, higijene i pravilne prehrane planirati će se i provoditi temeljem Modela i preporuka MZO i Uputa HZJZ vezano za rad predškolskih ustanova u uvjetima epidemije COVID-19 s naglaskom na zdravstveno-epidemiološku komponentu. Mjere uključuju:

- opće mjere sprečavanja širenja zaraze (fizičko udaljavanje, rutina higijene / dezinfekcije ruku, nošenje zaštitne maske sukladno uputama za rad predškolskih ustanova, dnevno mjerenje tjelesne temperature, praćenje zdravstvenog stanja djece/radnika, pravovremeno prepoznavanje simptoma koji upućuju na moguću zarazu, provođenje mjera izolacije/samoizolacije, suradnja s nadležnom epidemiološkom službom)
- organizacija prostora/rada (ograničavanje ulaska u vrtić /roditelji, dostava za potrebe vrtića, druge osobe, korištenje zajedničkih prostora po organiziranom rasporedu,

izbjegavanje miješanja odgojno-obrazovnih skupina, provođenje što je moguće više vremena na otvorenom)

- higijensko-sanitarne mjere (redovito provjetravanje prostorija, pojačano čišćenje prostorija, namještaja, opreme s posebnim naglaskom na višestrukoj dnevnoj dezinfekciji dodirnih površina koje koristi veći broj osoba, dezinfekcija didaktičke opreme, igračkaka, ortopedskih pomagala)
- organizacija prehrane (pridržavanje propisanih protuepidemijski mjera za radnike u kuhinji / zaštitna maska, higijena ruku, radna odjeća i obuća, dostava unaprijed podijeljenih obroka na kolicima za svaku odgojno-obrazovnu skupinu, izbjegavanje dijeljenja/miješanja posuđa i pribora za jelo)
- zdravstveno-odgojni rad s djecom, roditeljima, radnicima (postavljanje informativnih postera kao podsjetnika o higijenskim protokolima, edukativne radionice, informiranje i edukacija o važnosti cijepljenja protiv bolesti COVID-19).

4. Odgojno-obrazovni rad

Nositelji odgojno obrazovnog rada u redovnim skupinama su odgojitelji, u posebnim skupinama edukacijski rehabilitatori. Središte i polazište rada su potrebe i interesi djece, njihovih roditelja, a samim time i šire zajednice. Suvremenim pristupom odgojno-obrazovnom radu potiče se spontano situacijsko učenje kroz igru i bogatstvo doživljaja. Uvjeti za razvoj i učenje kroz igru planiraju se unaprijed: raznovrsnost poticaja kroz integracijski pristup, uključenost djece u aktivnost, razvojnu primjerenost i poticajnost, kreativnost i izražavanje te mogućnost izražavanja osjećaja i izbor aktivnosti. U okviru redovnih i posebnih programa provodi se integrirani program predškole koji prati razvoj osobnih potencijala.

Kreiranje odgojno-obrazovnog rada podložno je promjenama s obzirom na potrebe i inicijativu djeteta kao i trenutnom epidemiološkom situacijom uzrokovanom COVID-19. Kreiranje odgojno-obrazovnog rada usklađuje se s vremenikom vrtića.

Za ostvarivanje programa nastoji se osigurati:

- kvalitetan i djelatan prostor,
- vrijeme za dnevne aktivnosti,
- stručnjake koji osmišljavaju i provode aktivnosti kroz igru i druženja,
- kvalitetan partnerski odnos roditelj-odgojitelj-vrtić-društvena sredina.

Aktivnosti Dječjeg vrtića Latica usmjerene su poticanju i unapređenju procesa inkluzije u lokalnoj zajednici ostvarivanjem redovnih i posebnih programa koji su priprema za uključivanje u redovne sustave ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja (posebni programi tranzitivnih skupina), te ostvarivanjem pružanja stručne podrške redovnim skupinama u kojima već borave djeca s teškoćama u razvoju (poseban Inkluzivni edukacijsko-rehabilitacijski program podrške).

Ciljevi odgojno-obrazovnog djelovanja i u ovoj pedagoškoj godini su:

- stvaranje uvjeta za potpun i skladan razvoj djetetove osobnosti, doprinos kvaliteti njegova odrastanja i posredno, kvaliteti njegova obiteljskog života te osiguravanje takvih uvjeta koji jamče razvoj sposobnosti svakoga djeteta i osiguravaju jednake mogućnosti svoj djeci,
- unapređenje kvalitete suradnje s roditeljima kroz razne oblike stručnog djelovanja, prihvaćanje roditelja kao suradnika i partnera u procjenjivanju uspješnosti rada s djecom,
- pojačano praćenje kvalitete rada u svim segmentima objektivnim instrumentima i metoda praćenja, samovrednovanje, vrednovanje i refleksija, te timski rad ka unapređivanju procesa odgoja i obrazovanja (Tablica 10.),

Tablica 10. Praćenje neposrednog odgojno-obrazovnog rada i vrednovanje

Zadatak	Način ostvarivanja	Vrijeme ostvarivanja	Ostvarivanje
Praćenje neposrednog odgojno-obrazovnog rada prema područjima djelovanja	Neposrednim uvidom prema području djelovanja; analizom pedagoške dokumentacije; individualnim konzultacijama; na skupovima planiranja	Tijekom godine u kontinuitetu	stručni radnici
Vrednovanje odgojno-obrazovnog rada	Neposrednim uvidima; analizom dokumentacije; individualnim konzultacijama; na skupovima planiranja; na sastancima stručnog tima; polugodišnje i godišnje vrednovanje	Tijekom godine kontinuirano, (obvezno u siječnju i srpnju)	stručni radnici
Izrada novih instrumenata praćenja i vrednovanja	Upitnici i ankete	Tijekom godine	stručni radnici
Praćenje rasta i razvoja svakog djeteta i ostvarivanja razvojnih zadataka kroz odgojno-obrazovni rad	Neposrednim uvidima u skupine; analizom pedagoške dokumentacije; primjenom raznih instrumenata praćenja	Tijekom godine kontinuirano	Stručni radnici prema području djelovanja

	(upitnici, testovi, crteži...) i analizom rezultata; prikupljanjem informacija od roditelja		

- sustavno i pojačano podizanje kvalitete planiranja odgojno-obrazovnog rada u svim segmentima (razvojni zadaci, osmišljena materijalna sredina, kvalitetni sadržaji i aktivnosti, planiranje individualiziranog pristupa djeci s teškoćama u razvoju),
- postizanje više razine svjesnosti o važnosti planiranja svih dijelova odgojno-obrazovnog rada, posebno u mijenjanju postojeće prakse, te ostvarivanju najboljih rezultata timskim radom, pomaganjem i suradnjom,
- kontinuirano stvaranje i osmišljavanje poticajnije sredine u kojoj boravi dijete koja će ga motivirati na akciju, istraživanje i učenje.

U postizanju ciljeva potrebno je zajedništvo svih radnika vrtića kao i jačanje suradnje s vrtićima u koje su uključena djeca uz edukacijsko-rehabilitacijsku podršku.

Zadaće u ostvarivanju odgojno-obrazovnog procesa tijekom pedagoške godine:

- kvalitetno planiranje i nastavak odgojno-obrazovnog rada na podizanju kvalitete u funkciji poticanja rasta i razvoja svakog djeteta,
- poticanje suradnje s roditeljima u cilju uključivanja roditelja kao partnera u brizi za psihofizički razvoj i odgoj djeteta,
- provođenje i vrednovanje odgojno-obrazovnog rada s ciljem podizanja kvalitete i samovrednovanja,
- podizanje stručnih kompetencija svih radnika,
- osmišljavanje i strukturiranje svih raspoloživih prostora za igru djece u funkciji poticanja aktiviteta, samostalnosti u igri, međusobne komunikacije i kreativnosti.

Tablica 11.- Stvaranje prostornih i materijalnih uvjeta za bogatiju igru u radu s djecom

Zadatak	Način ostvarivanja	Vrijeme ostvarivanja	Ostvarivanje
Uvid u mogućnosti koje pruža specifičan prostor	Obilaskom prostora, konzultacije, timsko dogovaranje	Rujan, tijekom godine	stručni radnici, ravnatelj
Stvaranje prostornih i materijalnih uvjeta za korištenje određenih prostora	Prenamjenom određenih prostora, pomicanjem namještaja, ličenjem, dogradnjom ili ograđivanjem, nabavom određene opreme ili namještaja, rasporedom skupina prema osobitostima djece	Kolovoz, tijekom godine	stručni i pomoćni radnici, spremačica, domar, ravnatelj

Osmišljavanje i postavljanje pojedinih centara igre, novih sadržaja u prostoru i praćenje interesa i aktiviteta djece	Timski dogovor, dogovaranje s djecom, konzultacije sa stručnim suradnicima, ravnateljem, izrada i prikupljanje dijela potrebnih sadržaja, povremena izmjena centara, praćenje ponašanja djece, razgovor s djecom i uvažavanje njihovih prijedloga, usklađivanje osmišljenih centara s tromjesečnim planom i aktualnim društvenim zbivanjima	Tijekom godine	stručni i pomoćni radnici

- izbor i provođenje aktivnosti (malih tematskih projekata) u skupini u funkciji istraživanja, obogaćivanja sadržaja i mogućnosti rada s djecom.

Tablica 12.- Izbor i provođenje aktivnosti (malih tematskih projekata)

Zadatak	Način ostvarivanja	Strategije odgoja i obrazovanja	Vrijeme	Ostvaruju
Izrada prijedloga aktivnosti (tema malih projekata) u skupinama i izbor prema specifičnostima skupine, preferencijama odgojitelja i interesu djece, izrada koncepta aktivnosti	Dogovor stručnog tima, dogovor s roditeljima, pomoć u izradi pisanog koncepta projekta putem individualnih konzultacija, prijedlog literature	Strategije obrazovanja: strategija učenja, strategija doživljaja i strategija vježbanja Strategije odgoja: strategija egzistencije, strategija socijalizacije i strategija individualizacije	Listopad, studeni i prosinac	Stručni radnici
Stvaranje uvjeta (stručnih, materijalnih, prostornih, organizacijskih) za provođenje aktivnosti (projekta) i dokumentiranje	Izbor didaktičkih sredstava, sudjelovanje roditelja u prikupljanju raznih pomoćnih sredstava, organizacija prostora i sredstava u odgojnoj skupini, izrada potrebnih sredstava, provođenje odgojno-obrazovnog rada izvan vrtića (posjete, izleti), fotografiranje i snimanje pojedinih aktivnosti, korištenje stručne literature i raznih pisanih materijala, uključivanje u stručne skupove izvan vrtića	Osobitosti djece prate strategiju odgoja i obrazovanja prilagodbom prostora, aktivnosti i sadržaja	Tijekom godine, prema potrebi i mogućno stima	Stručni radnici, roditelji, ravnatelj

Provođenje aktivnosti (projekta) u skupinama, praćenje provođenja u skupinama, prijedlozi i sugestije	Planiranje aktivnosti i sadržaja prilikom izrade odgojno-obrazovnih planova rada (tromjesečno, tjedno, dnevno), vrednovanjem provedenih aktivnosti i sadržaja, uvidima u rad skupina, dogovorima kroz timski rad, individualnim konzultacijama	Strategije obrazovanja: strategija učenja, strategija doživljaja i strategija vježbanja Strategije odgoja: strategija egzistencije, strategija socijalizacije i strategija individualizacije	Tijekom godine	Stručni radnici, ravnatelj
Vrednovanje i prikaz tijeka i rezultata provođenja aktivnosti (projekta)	Povremene izložbe postignuća djece, povremeni prikazi aktivnosti fotografijama, plakatima, prikupljanje izjava djece, prikupljanje foto-materijala, individualne konzultacije, izrada i primjena instrumenata vrednovanja, primjena i analiza instrumenata vrednovanja, na stručnim skupovima (u i izvan vrtića), na roditeljskom sastanku	Prezentacija provedenih projekata prati strategiju odgoja i obrazovanja naglašavajući potencijale djeteta i uspješnost provedbe	Tijekom godine prema dinamici provođenja, završno u srpnju	stručni suradnici, roditelji, ravnatelj

U provođenju programa koriste se i dostupni prostori izvan vrtića. Boravkom izvan prostora vrtića naglašeno je povezivanje sa zajednicom, promicanje principa inkluzije s ciljem senzibilizacije za prepoznavanje, uočavanje i prihvaćanje različitosti.

Svi stručni radnici uključeni u neposredan rad s djecom usmjereni su zadovoljavanju specifičnih potreba, osobnih ritmova i individualnih strategija učenja djece.

Tablica 13.- Programi koji se ostvaruju u vrtiću (verificirani u MZO)

Programi	Broj skupina	Broj djece
Poseban program u tranzitivnoj skupini za djecu s višestrukim teškoćama	2	10
Poseban program u tranzitivnoj skupini za djecu s poremećajima iz spektra autizma	6	20
Poseban program u tranzitivnoj skupini za djecu sa sniženim intelektualnim sposobnostima	1	6

Redovan program u inkluzivnim skupinama (novi program u postupku verifikacije)	3	47
Inkluzivni edukacijsko-rehabilitacijski program podrške (različite vrste teškoća u razvoju)	skupine Dječjih vrtića s područja Zadarske županije; raspoređenih u 6 sk.- prema vrsti teškoće	57
Ukupno		140

Tijekom pedagoške godine planirane su aktivnosti (proj

- interakcija kroz igru,
- posjete drugih vrtića i škola našem vrtiću ukoliko epidemiološka situacija bude povoljna (planirane tematske posjete, blagdani, Dan vrtića).
- organiziranje i sudjelovanje u javnim događanjima, posjete javnim ustanovama uz sudjelovanje roditelja (ovisno o epidemiološkoj situaciji): Dječji tjedan, Dan grada Zadra, Sveta Lucija daruje djecu - tradicionalni dolazak i druženje s članovima Moto kluba Beštije, Sveti Nikola, Svjetski dan cerebralne paralize, Međunarodni dan osoba s invaliditetom, Svjetski dan osoba sa Down sindromom, Svjetski dan svjesnosti o autizmu, Karnevalić 057, Valentinovo, Dan planete Zemlje, javne manifestacije za djecu, Kazalište lutaka Zadar, posjet javnim ustanovama: dječji odjel Gradske knjižnice Zadar, Znanstvena knjižnica Zadar, Muzeji grada Zadra, Vatrogasna postaja,
- organiziranje izleta (uz sudjelovanje roditelja).

Aktivnosti se planiraju prema načelima *Nacionalnog kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje*, načelima individualizma, fleksibilnosti, nepristranosti, interdisciplinarnosti, multikulturalnosti te kontinuitetu u odgoju i obrazovanju. Rad s djecom je multidisciplinarnan, pretpostavlja stvaranje integriranih programa odgojno-obrazovnog i terapijskog rada različitih stručnjaka (edukacijskih rehabilitatora, odgojitelja, fizioterapeuta, logopeda, psihologa, zdravstvene voditeljice u suradnji liječnika različitih specijalnosti).

Smjernice u radu tijekom pedagoške godine 2021./2022. pružaju opservacijski, tromjesečni, dvomjesečni, tjedni i dnevni planovi odgojno obrazovnog rada.

Tablica 14.- Planiranje i valorizacija aktivnosti tijekom pedagoške godine

Razina	Aktivnosti		Ostvarivanje	Kalendar
Godišnje	Planiranje	Temelji se na interesima i zadovoljavanju individualnih potreba djece nakon provedenih upisa, prostoru s kojim ustanova raspolaže, kadrovskom strukturom zaposlenih u Dječjem vrtiću	Odgojitelj, edukacijski rehabilitator, stručni radnici i suradnici, ravnatelj	Kraj kolovoza, rujan
	Valorizacija	Temelji se na stručnoj procjeni ostvarivanja ciljeva i zadataka godišnjeg plana putem izrađenih instrumenata i metoda praćenja, upitnika s indikatorima, pregledom tromjesečnih valorizacija	Odgojitelj, edukacijski rehabilitator, stručni radnici i suradnici, ravnatelj	Početak srpnja- kraj kolovoza
Tromjesečno	Planiranje	Temelji se na suvremenim pedagoškim koncepcijama i znanstvenim spoznajama o razvoju djeteta, uzrastu djece u skupini i specifičnom sastavu djece u odnosu na posebne potrebe pojedinog djeteta ili razvojnih potreba i sposobnosti većine djece	Odgojitelj, edukacijski rehabilitator, stručni radnici i suradnici	Kolovoz-rujan, prosinac, ožujak, lipanj
	Valorizacija	Temelji se na tjednim zabilješkama o provedenim aktivnostima i sadržajima, reakcijama djece, procjeni promjena i potreba u psihofizičkom razvoju svakog djeteta	Odgojitelj, edukacijski rehabilitator, stručni radnici i suradnici	Prosinac, ožujak, lipanj, kolovoz

Tjedno	Planiranje	Temelji se na tromjesečnom planu, aktualnim društvenim zbivanjima, unaprijed planiranim specifičnim aktivnostima i reakcijama djece na aktivnost i sadržaje u prethodnom tjednu	Odgojitelj, edukacijski rehabilitator, stručni radnici i suradnici	Jednom tjedno- utorak
	Valorizacija	Temelji se na stručnoj procjeni uspješnosti provedenih aktivnosti i sadržaja u odnosu na ciljeve i reakcijama djece	Odgojitelj, edukacijski rehabilitator, stručni radnici i suradnici, ravnatelj	Jednom tjedno (utorak)
Dnevno	Planiranje	Temelji se na tjednom planu i reakcijama djece na prethodne aktivnosti	Odgojitelj, edukacijski rehabilitator	Svakodnevno, pola sata prije ili poslije neposrednog rada
	Valorizacija	Temelji se na stručnoj procjeni uspješnosti provedenih aktivnosti i sadržaja, eventualnih odstupanja od plana i reakcija djece	Odgojitelj, edukacijski rehabilitator	Svakodnevno, pola sata prije ili poslije neposrednog rada

Pedagoška dokumentacija i evidencija o djeci i provođenju programa vodi se prema Pravilniku o obrascima i sadržaju pedagoške dokumentacije i evidencije o djeci u dječjem vrtiću:

1. matična knjiga djece,
2. knjiga pedagoške dokumentacije odgojne skupine,
3. imenik djece,
4. ljetopis dječjeg vrtića,
5. godišnji plan i program odgojno obrazovnog rada,
6. individualni odgojno obrazovni plan (IOOP),
7. godišnje izvješće o ostvarivanju plana i programa rada,
8. program stručnog usavršavanja,
9. kumulativna mapa djeteta,
10. zapisnici sastanaka odgojiteljskog vijeća, elektronički zapis.

Za svako dijete s teškoćama u razvoju, nakon opservacije, kreira se individualni odgojno-obrazovni plan i program te se na kraju ostvarenog izrađuje nalaz i mišljenje stručnog tima. Primjenjuju se različiti oblici rada: individualni, rad u paru, rad u malim skupinama.

Tablica 15.- Specifične metode rada i asistivna tehnologija

<i>Individualna i skupna rehabilitacijska podrška</i>	Metoda senzorne integracije, elementi Floortime metode, elementi terapije igrom, program rehabilitacije putem pokreta, elementi BrainGym, poticanje motoričkog razvoja kroz prirodne oblike kretanja, program bazične perceptivno-motoričke stimulacije, elementi metode funkcionalnog učenja, Marte Meo metoda, TEACCH metoda; potpomognuta komunikacija uz upotrebu manualnih znakova, slika (PECS), aplikacija ICT-AAC, potpomognuta komunikacija uz upotrebu asistivne tehnologije, Interaktivna (pametna) ploča i ekrani, ABC Maestro uz Clavy tipkovnicu, bežične sklopke (Simply Works sklopke), Joystick Optima, BeamZ glazbalo, (ATAAC): komunikator - Bigmack, iTalk2, Big Points, Kutijice pričalice, Štipaljke pričalice, Pričajući raspored, Interaktivni zid, QuickTalker7, GoTalk9+, GoTalk Pocket, SuperTalker, računalni program Boardmaker, Tobii Indi, PCEye Mini, Tobii Communicator 5, Tobii Dynavox Gaze Viewer, Sensory Eye-FX, Look to Learn, , EyeGaze Attention and looking, EyeGaze Exploring and playing, EyeGaze Choosing and learning, CatchMe, SwitchTrainer , Grid 3.

Odabir i korištenje metoda, izbor i primjena asistivne tehnologije određuju osobitosti i potrebe djece kao i okruženje u kojem žive djeca.

Odgojno-obrazovni rad ostvarit će se u skladu sa suvremenom pedagoškom koncepcijom, znanstvenim spoznajama o razvoju djeteta, uzrastom i specifičnostima djece.

Program predškole integriran je u primarne programe. Rad s djecom predškolske dobi ostvarit će se prema temeljnim principima:

- cjelovito planiranje aktivnosti za djecu predškolske dobi u svim skupinama (tematski, projektno), uvažavajući individualne i razvojne potrebe djece (praćenje i dokumentiranje procesa učenja),
- planiranje materijala i aktivnosti koje omogućavaju nesmetanu komunikaciju s

vršnjacima i odraslima (practicirati i poticati rasprave, razgovore, diskusije, razmjene znanja) te međudjelovanje sa sadržajima učenja s ciljem poticanja razvoja kompetencija,

- poticanje svih oblika komunikacije, razvoj socijalnih kompetencija,
- razvijanje predčitalačkih, predmatematičkih i grafomotoričkih vještina u kontekstualno povezanim situacijama, korištenje simbola za izradu pisanih bilješki
- poticanje samoiniciranog učenja i istraživačkih procesa, kritičkog mišljenja, kreativnosti i komunikacije,
- poticanje spoznajnih vještina, poticanje vizuo-perceptivnog razvoja, poticanje okulomotorike, vježbe pažnje i koncentracije,
- kontinuirano dokumentiranje procesa učenja djece, suradnja odgajatelja svih skupina
- u planiranju aktivnosti i pokretanje projekta prema interesu djece.

Individualnim programom u skladu s osobitostima i različitim potrebama svakog djeteta planirani su i terapijsko-rehabilitacijski postupci logopeda, edukacijskog rehabilitatora, psihologa, fizioterapeuta, zdravstvene voditeljice. Na kraju provedbe programa predškole za svako dijete izdat će se urudžbirana Potvrda o pohađanju programa predškole i Mišljenje stručnog tima o djetetu za roditelje i Povjerenstvo za upis djeteta u osnovnu školu.

5. Stručno usavršavanje

Godišnji plan uključuje obvezno sudjelovanje, pripremu i izlaganje na stručnim skupovima prema Katalogu stručnih skupova Agencije za odgoj i obrazovanje. Dodatne stručne edukacije ovise o potrebama djece različitih teškoća uvažavajući zvanje i djelokrug rada stručnih radnika prema programskim usmjerenjima koje se provode u ustanovi. Ove pedagoške godine edukacije, predavanja, seminari, radionice i konferencije orijentirane su na sustave za e-učenje.

Dječji vrtić Latica ostvaruje programe javnih potreba za djecu s teškoćama u razvoju, stoga su, osobito zbog otvorenosti ustanove za svu djecu različitih vrsta teškoća, stručni radnici obvezni pratiti sve inovacije u cilju unapređivanja svojih stručnih kompetencija, planiranja stručnog usavršavanja po načelima cjeloživotnog učenja, odnosno uključivanja u edukacije za koje dobivaju potporu Ministarstva, ali i svojim stručnim prilozima sudjelovati u općem unapređenju djelatnosti:

- sudjelovanje na redovitim tjednim stručnim sastancima vrtića,

- sudjelovanje na stručnim skupovima Agencije za odgoj i obrazovanje
- organizacija specifičnih internih stručnih edukacija prema potrebama i u suradnji s Edukacijsko-rehabilitacijskim fakultetom u Zagrebu, Akademijom za razvojnu rehabilitaciju, Hrvatskim udruženjem za bihevioralnu i kognitivnu terapiju, Hrvatskom udrugom za ranu intervenciju u djetinjstvu, Nakladom Slap, E-glasom (ATAAC) Hrvatskim logopedskim društvom i ostalim strukovnim institucijama
- priprema, planiranje i ostvarivanje pripravničkog staža uz mentorstvo pripravnicima,
- upoznavanje načela odgoja za ljudska prava i osposobljavanje za njihovu primjenu u radu s djecom,
- razvijanje i jačanje stručnih kompetencija, školovanje prema potrebama programa
- praćenje stručnih publikacija objavljenih u elektronskim medijima
- praćenje stručne literature prema predloženom planu:

Siegel, D., Bryson, T., *Disciplina bez drame*, Zagreb, 2017; Gjurković, T., *Terapija igrom*, Split, 2016; Thunberg, G., Carlstrand, A., Claesson, B., Flink, A., *Započnimo - tečaj komunikacije i potpomognute komunikacije za roditelje i stručne djelatnike*, Zagreb, 2018; Herrman, E., *100 aktivnosti prema metodi Montessori*, Zagreb, 2017; Melillo, R., *Isključena djeca*, Split, 2016; Rade, R., *Mala djeca s komunikacijskim teškoćama 1*, Zagreb, 2015; Siegel, D., Bryson, T., *Razvoj dječjeg mozga*, Split, 2015; Bujišić, G., *Dijete i kriza*, Zagreb, 2005
- poznavanje i primjena svih obveznih pozitivnih zakonskih smjernica kao obvezne literature: Državni pedagoški standard predškolskog odgoja i obrazovanja (Narodne novine, 63/08. i 90/10.); Glasnik Ministarstva prosvjete i športa Republike Hrvatske, Zagreb, 1997.; Konvencija o pravima djeteta (UN), Državni zavod za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži (2001.); Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (Narodne novine, 5/15.); Nacionalni program odgoja i obrazovanja za ljudska prava (Vlada Republike 1999.); Pravilnik o obrascima i sadržaju pedagoške dokumentacije i evidencije o djeci u dječjem vrtiću (Narodne novine, 83/01); Pravilnik o obrascima zdravstvene dokumentacije djece predškolske dobi i evidencije u dječjem vrtiću (Narodne novine, 114/02 i 63/19); Program zdravstvene zaštite djece i higijene i pravilne prehrane djece u dječjim vrtićima, Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije (Hrvatski sabor 2014.); Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju (Narodne novine, 10/97, 107/07, 94/13, 89/19); Pravilnik o sadržaju i trajanju programa predškole (Narodne novine,

107/2014)., Priručnik za samovrednovanje ustanova ranoga i predškolskog odgoja i obrazovanja (NCVVO, 2012.).

- stručni radovi, publikacije

U 2021./2022. pedagoškoj godini planirane su edukacije:

- Online edukacije (webinar, online stručni skupovi i konferencije)
- Stručni skupovi prema Katalogu stručnih skupova Agencije za odgoj i obrazovanje, predškolski odgoj, stručni suradnici i radnici različitih profila, ravnatelj,
- Edukacije u sklopu projekta Inclusive Play (1. stupanj Neuro Lingvističko Programiranje (NLP Practitioner training); Različiti pristupi terapijske igre u radu s djecom s teškoćama u razvoju)
- Radionice za stručnjake u sklopu projekta Inclusive Play (Primjena igre u terapijskom radu s djecom s teškoćama u razvoju, Izrada socijalnih priča; Nošenje s izazovnim i nepoželjnim ponašanjima, Prihvatanje različitosti - Kako razgovarati s djecom o djetetu s teškoćama u razvoju)
- Edukacija iz bihevioralno-kognitivnih terapija (treći stupanj), supervizija (Hrvatsko udruženje za bihevioralno-kognitivne terapije, Zagreb)
- Edukacija za Marte Meo praktičara

Plan stručnih usavršavanja ima razvojni karakter i mogućnost dopune prema specifičnim potrebama stručnjaka različitih profila i ostvarivanja programa na godišnjoj razini.

6. Suradnja s roditeljima

Razvijanje suradničkih odnosa s roditeljima osnovni je preduvjet realizacije svakog odgojno-obrazovnog programa. Omogućiti optimalni rast i razvoj svakom djetetu nije moguće bez dobre suradnje s roditeljima i njihovog aktivnog uključivanja u odgojno-obrazovni proces. Neophodno je da svaki roditelj bude informiran o organizaciji, metodologiji, konceptu rada i programima vrtića, upoznat kako njegovo dijete zadovoljava svoja prava, potrebe i interese u vrtiću, dobije stručnu podršku, pomoć i osnaživanje kako bi se osjećao kao odgovoran i zadovoljan roditelj, prati razvoj i napredovanje djeteta u suradnji s odgojiteljima i stručnim suradnicima, boravi s djetetom u vrtiću u razdoblju prilagodbe i uključi se u ostale segmente odgojno-obrazovnog procesa u suradnji sa svim stručnim radnicima.

Ciljevi suradnje s roditeljima:

- osnaživanje roditeljstva, povećanje roditeljskih kompetencija,

- povećanje stručnih kompetencija odgojitelja u području rada s roditeljima,
- organiziranje i osmišljavanje situacija u kojima će se pružiti veća kvaliteta stručne komunikacije, informiranosti roditelja i otvoriti nove mogućnosti njihovog aktivnog uključivanja u odgojno-obrazovni proces (podići kvalitetu standardnih oblika komunikacije i uvesti nove oblike i sadržaje).

Tablica 16.- Oblici suradnje s roditeljima

Oblik suradnje	Opis sadržaja i aktivnosti
Individualan i kompleksan pristup uključivanja novog djeteta	Konzultacije s roditeljima, inicijalni razgovori, upitnik o osobitosti djeteta, informacije o pravima i obvezama roditelja i vrtića, zajedničko osiguravanje primarnih uvjeta za proces prilagodbe djeteta i njegovih roditelja
Svakodnevno informiranje roditelja	Neposredno kraće verbalno informiranje, posredno preko kutića za roditelje, panoa dječjih radova, edukativnih plakata i letaka
Individualni razgovori s roditeljima	Mogu biti informativni i problemski, održani na inicijativu roditelja i/ili stručnih radnika
Radionice podrške roditeljstvu, edukativne radionice	Skupne podrške roditeljima (radionice Rastimo zajedno i Rastimo zajedno plus; BKT, Geštalt) ; pr. „Kako pripremiti dijete za vrtić“; „Kako pripremiti dijete za školu“, „Toalet trening“, ostalo prema potrebama
Roditeljski sastanci u skupini informativnog, radioničkog i komunikacijskog tipa	Izabrani sadržaji koji podižu razinu roditeljske kompetencije, prema dominantnim zadaćama i područjima rada skupina i interesima, radionice potpore s temama po izboru roditelja
Edukativna predavanja	Tematska predavanja prema interesima i potrebama roditelja
Savjetodavno rad s roditeljima	U suradnji sa stručnim radnicima roditeljima pružiti informacije i upute o djetetu i načinu rada s djetetom, poticanju, odgoju i pomoći djetetu
Uključivanje roditelja u neposredne aktivnosti za djecu	Roditelji kao dio programskih aktivnosti koje primarno realizira odgojitelj u svojoj skupini, sudjelovanje u aktivnostima za djecu
Informativni kutić za roditelje	Sadržaji kutića usmjereni na sadržaje vezane za odgojno-obrazovni rad u skupini, informacije što će se raditi, informacije što se događalo, mišljenja,

	dosjetke djece..., aktualni sadržaji u vrtiću, najave događanja, važne informacije, prostor za njihovo mišljenje
Ostali oblici suradnje - zajedničke igraonice, radionice, druženja i slavlja	Blagdanske, rođendanske, sportsko-rekreativne, završne svečanosti, Dan vrtića, sudjelovanje na svečanostima, izleti djece i roditelja
Ispitivanje stavova, mišljenja roditelja	Izrada upitnika i anketa za ispitivanje stavova, posebno vezanih uz sadržaje i kvalitetu rada

7. Suradnja s društvenim čimbenicima

Dinamičan proces kao što je odgojno – obrazovni kurikulum te integrativan pristup u radu s djecom nužno zahtijevaju suradnju s društvenim čimbenicima. Dječji vrtić je sastavni dio društvenog okruženja i važan čimbenik funkcioniranja društva. Zbog toga poslovanje vrtića i ostvarivanje ciljeva odgojno-obrazovnog rada nije moguće bez raznolike i sveobuhvatne suradnje vrtića s čimbenicima društvene zajednice i aktivnog sudjelovanja vrtića u aktualnim zbivanjima u okruženju.

U cilju što boljeg zadovoljavanja svih specifičnih potreba djece i njihovih obitelji, kao i promicanja stručne teorije i prakse, ostvaruje se suradnja s lokalnom zajednicom te raznim institucijama, ustanovama i udrugama. Vođeni temeljnim načelima inkluzivnog pristupa da pojedinac pripada društvu kojem na vlastiti način doprinosi, a s ciljem potpunijeg uključivanja u zajednicu, ova ustanova se aktivno uključuje u zbivanja u široj lokalnoj i društvenoj sredini. Ipak, veliki broj planiranih aktivnosti koje su obilježene fizičkim kontaktom i boravkom u društvenoj zajednici biti će ograničeni zbog stanja izazvanog epidemijom COVID-19, stoga je nužno kontinuirano pratiti cjelokupnu epidemiološku situaciju.

Tablica 17.- Ciljevi suradnje sa ustanovama i institucijama

Cilj suradnje	Suradnici (institucije, ustanove, udruge)
Bogaćenje spoznaje i života djeteta dodatnim sadržajima i aktivnostima u i izvan vrtićkog okruženja. (tijekom godine i prema aktualnim društvenim zbivanjima)	- Grad Zadar, Zadarska županija, Zadarska nadbiskupija, Hrvatsko narodno kazalište Zadar, Kazalište lutaka Zadar, Gradska i Znanstvena knjižnica u Zadru, Muzeji grada Zadra, Turistička zajednica grada Zadra i Zadarske županije, Javna vatrogasna postrojba grada Zadra, Policijska uprava Zadar, Centar 112, Gorska služba spašavanja Zadar, Moto klub Beštije, Društvo Propela Zadar, Restoran- pizzerija Šime, Agencija RMC, Gradska čistoća, elektronički i tiskani mediji - Dječji vrtići, osnovne i srednje škole Zadarske županije

Kvalitetnije i potpunije zadovoljavanje posebnih potreba djece (kontinuirano tijekom godine prema potrebi)	- Ministarstvo znanosti i obrazovanja; Agencija za odgoj i obrazovanje; Gradski i Županijski uredi za odgoj i obrazovanje, zdravstvo i socijalnu skrb; Upravni odjel za povjerene poslove državne uprave Zadarske županije, Centar za socijalnu skrb - E glas, Hrvatska udruga za ranu intervenciju u djetinjstvu (HURID), Udruga za autizam, Udruga za Down sindrom Zadarske županije, Udruga socijalnih radnika, Udruga odgojitelja „Maraške“, Udruga tjelesnih invalida Zadarske županije, Udruženje obrtnika Zadar, - Sveučilište u Zadru, Edukacijsko – rehabilitacijski fakultet i Centar za rehabilitaciju ERF-a; Fakultet prirodoslovno-matematičkih i odgojnih znanosti, Edukacijska rehabilitacija, Mostar; Poliklinika „SUVAG“; Centar za odgoj i obrazovanje „Slava Raškaj“ Zagreb; Centar za autizam Zagreb; Centar za odgoj i obrazovanje „Vinko Bek“ Zagreb; Centar za odgoj i obrazovanje „Goljak“ Zagreb; Akademija za razvojnu rehabilitaciju; Hrvatsko udruženje za bihevioralnu i kognitivnu terapiju; Volonterski centar Zadar
Zaštita zdravlja i osiguravanje optimalnih uvjeta za pravilan rast i razvoj djece u vrtiću (tijekom godine i prema potrebi)	- Ministarstvo zdravstva; Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku; Zavod za javno zdravstvo - Pedijatrijske ordinacije; Opća bolnica Zadar; - Klinički bolnički centri i specijalizirane zdravstvene ustanove za dijagnostiku i liječenje; - Poduzeće za dezinfekciju, dezinfekciju i deratizaciju

8. Vrednovanje programa

Planiranje i vrednovanje odgojno-obrazovnog rada kao sustavnog utjecanja na dijete preduvjet je i temelj kvalitetnog odgojno-obrazovnog rada s ciljem procjene postojećeg stanja i podizanjem kvalitete rada. Tijekom ove pedagoške godine nastavlja se kontinuirano praćenje, analiza i procjena uspješnosti provedenog i postignutog rada. Dokumentacija edukacijsko-rehabilitacijskog programa u procesu odgoja i obrazovanja:

- plan i program opservacije,
- stručno mišljenje nakon provedene opservacije za svako dijete,
- individualni odgojno obrazovni plan i program rada,
- evidencijska lista,
- mišljenje stručnog tima na kraju pedagoške godine,
- potvrda o pohađanju predškole.

Kontinuiranom suradnjom uz vođenje evidencijskih lista prati se djetetovo ponašanje u skupini i napredovanje na razvojnim područjima:

- psihodijagnostički instrumentarij,
- logopedski dijagnostički instrumentarij,
- videoanalize,
- check-liste za procjenu usvojenih vještina.

Dokumenti su sastavni dio dosjea svakog djeteta, a praćenje uspješnosti provedbe planiranog prema zadanim kriterijima za obradu podataka provode svi stručni radnici (valorizacija).

Prema Priručniku za samovrednovanje ustanova ranog i predškolskog odgoja (Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja, Zagreb, 2012.) planiraju su aktivnosti samovrednovanja.

9. Plan i programa ravnatelja i članova stručnog tima

9.1. Program rada ravnatelja

1. PLANIRANJE I PROGRAMIRANJE

- Sudjelovanje u izradi godišnjeg plana i programa rada Dječjeg vrtića Latica.
- Sudjelovanje u izradi plana razvoja Dječjeg vrtića Latica.
- Sudjelovanje u planiranju i programiranju u suradnji sa stručnim radnicima Dječjeg vrtića Latica i suradničkih redovnih vrtića.

2. ORGANIZACIJSKI POSLOVI

- Organiziranje dnevnog rasporeda rada (jutarnja i poslijepodnevna smjena).
- Sudjelovanje u izradi strukture radnog vremena, izrada rješenja o godišnjem zaduženju radnika i rasporedu godišnjih odmora.
- Organiziranje zamjena odsutnih radnika.
- Sudjelovanje u izradi zaduženja radnika u procesu odgoja, obrazovanja, rehabilitacije, rehabilitacije i ostalim oblicima rada.
- Sudjelovanje u organiziranju tehničkih priprema za početak pedagoške godine.
- Organiziranje sjednica Odgojiteljskog vijeća.
- Pružanje pomoći radnicima u neposrednom radu, te organizaciji izvaninstitucionalnih oblika rada.
- Organiziranje i osiguravanje sredstava za programe iznad standarda.
- Iniciranje, planiranje i organiziranje inkluzivnih edukacijsko-rehabilitacijskih programa podrške.

- Iniciranje, planiranje i organiziranje stručne suradnje stručnih radnika inkluzivnih vrtića.
- Organiziranje edukacija za stručne radnike redovnih vrtića (inkluzija).
- Iniciranje, planiranje i organiziranje stručne suradnje šire društvene zajednice.
- Planiranje i organiziranje edukacije stručnih radnika u stručnim institucijama.
- Organiziranje i sudjelovanje u kreiranju programa pripravničkog staža.
- Organiziranje stručnih sastanaka te odlazaka na stručne skupove, seminare, simpozije, savjetovanja.
- Iniciranje nabave potrebnih specifičnih sredstava, didaktike, literature, pomagala i potrošnog materijala.
- Organiziranje demonstracije rada prilikom stručnih posjeta Dječjem vrtiću Latica.
- Organiziranje sudjelovanja na javnim manifestacijama u lokalnoj zajednici.
- Organiziranje svečanosti (dodjele Potvrda o završenom programu predškole, Dan vrtića, završne priredbe...).

3. ZDRAVSTVENA I SOCIJALNA ZAŠTITA

- Sudjelovanje u iniciranju i planiranju specijalističkih i općih pregleda.
- Sudjelovanje u organiziranju provedbe zdravstvene zaštite u ustanovi.
- Sudjelovanje u zaštiti dječjih prava.
- Sudjelovanje u ostvarivanju prava djece i roditelja neposrednom suradnjom sa Centrom za socijalnu skrb i Zavodom za zdravstveno osiguranje.
- Sudjelovanje u izradi uvjerenja, potvrda i mišljenja za ostvarivanje prava djeteta i roditelja sa osnove Zakona o socijalnoj skrbi i Zakona o zdravstvenoj zaštiti.
- Sudjelovanje u organizaciji tjelesne i zdravstvene kulture djece i radnika.

4. ANALITIČKO-STUDIJSKI RAD

- Sudjelovanje u izradi analize rezultata procesa odgoja, obrazovanja, rehabilitacije i rehabilitacije, odnosno edukacijsko-rehabilitacijskih programa.
- Sudjelovanje u aktivnostima procesa samovrednovanja i vanjskog vrednovanja.
- Sudjelovanje na stručnim sastancima sinteze te donošenju završnih mišljenja.
- Sudjelovanje u organizaciji i obradi statističkih podataka i analiza.
- Sudjelovanje u praćenju i provođenju novih metoda rada.
- Sudjelovanje u stručno znanstvenim aktivnostima, prezentacije stručnog rada.
- Praćenje i provođenje inovacija u cilju unapređivanja programa.
- Praćenje i provedba svih zakonskih odrednica za ustanove ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja.

- Praćenje i provedba cjelovite kurikularne reforme.

5. RAD S RODITELJIMA I STRANKAMA

- Individualni i skupni rad s roditeljima.
- Rad sa strankama posredno i neposredno uključenim u aktivnosti Dječjeg vrtića Latica.
- Rad s ostalim strankama.

6. POSLOVI U UPRAVLJAČKIM I STRUČNIM TIJELIMA

- Sudjelovanje u radu Gradskog vijeća (Godišnje izvješće o radu).
- Sudjelovanje u radu Upravnog vijeća.
- Sudjelovanje u radu Odgojiteljskog vijeća.
- Sudjelovanje u radu stručnog tima.
- Sudjelovanje u radu stručnih timova Dječjeg vrtića Latica i inkluzivnih vrtića.
- Sudjelovanje u pripremanju sastanaka sinteze.
- Sudjelovanje u pripremanju sastanaka stručnih kolegija Dječjeg vrtića Latica.
- Sudjelovanje u radu i imenovanje povjerenstva za stažiranje pripravnika.
- Sudjelovanje u radu županijskih stručnih vijeća.

7. RAD NA PEDAGOŠKOJ DOKUMENTACIJI

- Uvid i kontrola vođenja pedagoške dokumentacije stručnih radnika.
- Sudjelovanje u sintezi pedagoške dokumentacije stručnih radnika (kurikulum, godišnji planovi i programi, izvješća, mišljenja).
- Rad na ostaloj obveznoj dokumentaciji.

8. RAD NA USMJERAVANJU MEĐULJUDSKIH ODNOSA

- Osiguravanje potpune obaviještenosti radnika.
- Sudjelovanje u rješavanju spornih pitanja i sporova.
- Sudjelovanje u organiziranju zajedničkih aktivnosti radnika Dječjeg vrtića Latica.
- Kontrola radne discipline.

9. KULTURNA I JAVNA DJELATNOST

- Suradnja s kulturnim institucijama u lokalnoj zajednici, planiranje zajedničkih aktivnosti i projekata.
- Suradnja sa civilnim i strukovnim udrugama i udrugama iz kulture.
- Organizacija poslova prezentiranja djelatnosti Dječjeg vrtića Latica u javnosti.
- Sudjelovanje u upoznavanju javnosti o djelatnosti i potrebama Dječjeg vrtića Latica putem elektroničkih i pisanih medija.

10. OSTALI POSLOVI

- Ostali poslovi vezani za potrebe Dječjeg vrtića Latica.

9.2. Program rada edukacijskog rehabilitatora

U vrtiću je zaposleno 10 edukacijskih rehabilitatora koji rade u skupinama s posebnim programima ili provode individualne terapije te pružaju stručnu podršku vrtićima na području Zadarske županije u sklopu Inkluzivnog edukacijsko-rehabilitacijskog programa podrške. Uloga edukacijskog rehabilitatora u svim programima u vrtiću je provedba posebnih edukacijsko-rehabilitacijskih sadržaja koji se ostvaruju različitim postupcima u svrhu poticanja cjelovitog razvoja, odgoja i obrazovanja djece te pružanje potpore razvoju kompetencija usklađenih s individualnim osobitostima i razvojnim karakteristikama.

U sklopu edukacijsko-rehabilitacijske procjene koriste se edukacijsko-rehabilitacijski instrumenti, ovisno o osobitosti svakog djeteta.

Tablica 18.- Edukacijsko-rehabilitacijski instrumenti procjene

Instrumentarij	Namjena
PEP-R (Psychoeducational Profile – Revised)	PEP-R test pruža informacije o djetetovom funkcioniranju na područjima imitacije, percepcije, fine motorike, grube motorike, koordinacije oko-ruka, kognitivnih i verbalnih sposobnosti. Test identificira stupanj ponašanja na području socijalnih odnosa, igre i interesa za materijale, senzornog reagiranja i području jezika. Namijenjen je djeci s poremećajima iz spektra autizma i djeci s većim teškoćama u razvoju, a rezultati procjene osnova su za IOOP-a za dijete.
POJVU	Procjena osnovnog jezika i vještina učenja, vodič za procjenu djetetovih sposobnosti, izradu programa i praćenje napretka djeteta s teškoćama u razvoju. Sadrži analizu zadataka (task analysis) i vještina koje su nužne kako bi se dijete moglo uključiti u svakodnevnu komunikaciju i kako bi moglo učiti iz svakodnevnog iskustva. Pomaže u određivanju specifičnih vještina koje trebaju biti dio interventnog programa.

Test senzoričkog funkcioniranja djece (TSFI™)	procjena senzoričkog funkcioniranja djeteta u dobi od 18 mjeseci do 4 godina
DeGangi-Berk, test senzoričke integracije djece (TSI™)	procjena sposobnosti senzoričke integracije djeteta u dobi od 3 do 5 godina
Münchenska funkcionalna razvojna dijagnostika (MFRD)	procjena razvoja psihomotoričkih funkcija djeteta u dobi od 1 do 3 godine
VB-MAPP	Procjena socijalne komunikacije kod djece s poremećajima i sa sumnjom na poremećaje iz spektra autizma; rezultati procjene baza su za izradu IOOP-a
„ABC“ tablica funkcionalne analize ponašanja	Tablica za opservaciju nepoželjnih ponašanja kod djece s poremećajima iz spektra autizma s obzirom na topografiju, intenzitet, frekvenciju i trajanje nepoželjnih ponašanja. Uključuje tablicu za praćenje ponašanja i intervju s roditeljima.
Skala procjene uzroka nepoželjnih ponašanja (Mark Durand & Daniel Crimmins, 1992)	Tablica za procjenu uzroka (funkcije) nepoželjnih ponašanja u svrhu intervencije za modifikaciju nepoželjnih ponašanja. Sastoji se od upitnika kojim se opisuje određeno ponašanje kako bi se pronašla njegova funkcija (uzrok).
ADOS- 2 opservacijski protokol za dijagnostiku autizma	Omogućava standardiziranu procjenu komunikacijskih vještina, interakcije, igre i sveukupnog općeg ponašanja djeteta.

Osim navedenog instrumentarija u radu se koristi specifična didaktika, pomagala i asistivna tehnologija za potpomognutu komunikaciju (ATAAC): komunikator Bigmack, iTalk2, Big Points, Kutijice pričalice, Štipaljke pričalice, Pričajući raspored, Interaktivni zid, Interaktivna (pametna) ploča, QuickTalker7, GoTalk9+, GoTalk Pocket, SuperTalker, računalni program Boardmaker, Tobii Indi, PCEye Mini, Tobii Communicator 5, Tobii Dynavox Gaze Viewer, Sensory Eye-FX, Look to Learn, BeamZ glazbalo; tablet s aplikacijama ICT-AAC; Slušno integracijski trening – SIT, Grid 3.

9.2.1. Program rada edukacijskog rehabilitatora u posebnoj skupini

Cilj rada edukacijskog rehabilitatora s djecom u skupini je poticati djecu svim raspoloživim sredstvima na istraživanje svoje okoline i aktivan odnos s njom kako bi

prirodnim putem usvajala znanja i vještine za što veći stupanj samostalnosti, potrebnoj za uključenje u svakodnevni život obitelji i zajednice. Raznovrsnim sadržajima i aktivnostima, prilagođenim u individualiziranom pristupu (metodama, vremenom i prostorom), edukacijski rehabilitator podržava kompetencije djeteta i potiče njihov daljnji razvoj. U radu s djecom provode se zajedničke aktivnosti s drugim stručnim radnicima (odgojitelj, psiholog, logoped, fizioterapeut, zdravstvena voditeljica). Ostvarivanje kvalitetne suradnje i podrške roditeljima jedna je od prioritarnih zadaća.

Tablica 19.- Zadaće i aktivnosti edukacijskog rehabilitatora u skupini

Zadaće	Aktivnosti
U odnosu na ostvarivanje godišnjeg plana i programa	- izrada orijentacijskog plana i programa skupine s obzirom na vrstu teškoće djece, - izrada individualnog odgojno obrazovnog programa za svako dijete, - izrada izvedbenih mjesečnih/tromjesečnih programa, - vođenje dnevnika posebne skupine, evidencijske liste, - mentorstvo pripravnicima i studentima.
U odnosu na dijete	- prijem djece u skupinu, - sudjelovanje u ostvarivanju programa opservacije, -sudjelovanje u kreiranju individualnih odgojno obrazovnih programa i izboru najprimjerenijih uvjeta rada (metode, vrijeme, prostor), -oblikovanje i organiziranje materijalnog i nematerijalnog okruženja za učenje, praćenje reakcije djece i provođenje intervencije usklađene sa situacijom, - skupni i individualizirani rad u skupini, -ispitivanje, vrednovanje, opservacija, analiza i evaluacija postavljenih ciljeva, -dokumentiranje postignuća u odgojno-obrazovnom procesu (foto, video zapisi, likovni uradci, snimke razgovora, bilježenja anegdota...), razvojne mape djeteta, - izrada izvješća, zapažanja, preporuka, stručnog mišljenja, - priprema i izrada didaktičkog materijal za rad.
U odnosu na roditelje	-uspostava kontakta i suradnje s roditeljima (svi oblici suradnje), -održavanje roditeljskih sastanaka i tematskih radionica (prema interesu i potrebama roditelja u suradnji s ostalim članovima odgojiteljskog vijeća).
U odnosu na članove Odgojiteljskog vijeća	-sudjelovanje u radu Odgojiteljskog vijeća, -sudjelovanje u radu stručnog tima (svoja opažanja razmjenjuje s ostalim članovima stručnog tima), -predlaganje organizacijskih uvjeta za optimalno izvođenje odgoja, rehabilitacije i habilitacije, -predlaganje inovacija zbog unaprjeđenja procesa i provedbe odgoja i obrazovanja, rehabilitacije i habilitacije, -sudjelovanje u organizaciji prostornih uvjeta uvažavajući specifične

	razvojne potrebe djece u skupini, - priprema i izrada specifičnog didaktičkog materijala.
U odnosu na širu zajednicu	-suradnja s dječjim vrtićima, osnovnim školama i specijaliziranim ustanovama. -suradnja sa stručnim institucijama. -suradnja s civilnim i strukovnim udrugama. -suradnja s kulturnim ustanovama.

Edukacijski rehabilitator u skupini koristi specifična pomagala i didaktičku opremu, asistivnu tehnologiju za potpomognutu komunikaciju (ATAAC): komunikator Bigmack, iTalk2, Big Points, Kutijice pričalice, Štipaljke pričalice, Pričajući raspored, Interaktivni zid, QuickTalker7, GoTalk9+, GoTalk Pocket, SuperTalker, računalni program Boardmaker, Tobii Indi, PCEye Mini, Tobii Communicator 5, Tobii Dynavox Gaze Viewer, Sensory Eye-FX, Look to Learn, BeamZ glazbalo; tablet s aplikacijama ICT-AAC; Slušno integracijski trening – SIT, Grid 3.

9.2.2. Program rada edukacijskog rehabilitatora u individualnom radu

Uloga edukacijskog rehabilitatora za djecu uključenu u skupine, kao i za djecu uključenu u Inkluzivni edukacijsko-rehabilitacijski program podrške je provođenje posebnih edukacijsko-rehabilitacijskih postupaka. Aktivnosti se provode u svrhu poticanja cjelovitog razvoja djece te pružanja potpore razvoju i stvaranju kompetencija usklađenih s individualnim posebnostima i razvojnim karakteristikama.

Rehabilitacijskim postupcima obuhvaćena su sva djeca s teškoćama u razvoju u vrtiću. Programi se provode svakodnevno u skupinama i izdvojeno (individualni rad, rad u paru, rad u manjoj skupini), dinamikom 1-2 puta tjedno, prema potrebama djece.

Tablica 20.- Zadaće i aktivnosti edukacijskog rehabilitatora u individualnom radu

Zadaće	Aktivnost
U odnosu na ostvarivanje godišnjeg plana i programa	-izrada plana i programa edukacijskog rehabilitatora, - izrada individualnog odgojno obrazovnog programa za svako dijete s teškoćama u razvoju, - vođenje dnevnika rada, evidencijska lista, - mentorstvo pripravnicima i studentima.
	- sudjelovanje u formiranju skupina, - sudjelovanje u kreiranju individualnih odgojno obrazovnih programa i izboru najprimjerenijih uvjeta rada (metode, vrijeme, prostor),

U odnosu na dijete	- prilagodba prostora, odabir specifične opreme, - rad u inkluzivnoj skupini, stručna podrška, - individualni rad i rad u maloj skupini uz individualizirani pristup- provođenje odgovarajućih rehabilitacijskih tretmana, - sistematsko praćenje senzomotornog razvoja djeteta uz korištenje odgovarajućih tehnika i metoda, - ispitivanje, vrednovanje, opservacija, analiza i evaluacija postavljenih ciljeva, - izrada izvješća, zapažanja, preporuke, stručnog mišljenja - priprema i izrada specifičnog didaktičkog materijala za rad.
U odnosu na roditelje	- uspostava kontakta i suradnje s roditeljima (svi oblici suradnje), - održavanje roditeljskih sastanaka i tematskih radionica (prema interesu i potrebama roditelja u suradnji s ostalim članovima odgojiteljskog vijeća), - upute za rad kod kuće.
U odnosu na članove Odgojiteljskog vijeća	- sudjelovanje u radu Odgojiteljskog vijeća, - sudjelovanje u radu stručnog tima (svoja opažanja razmjenjuje s ostalim članovima stručnog tima ovog i redovnih vrtića), - predlaganje organizacijskih uvjeta za optimalno izvođenje odgoja, rehabilitacije i habilitacije (ovog i inkluzivnih vrtića), - predlaganje inovacija glede unapređenja procesa i provedbe odgoja i obrazovanja, rehabilitacije i habilitacije, - sudjelovanje u organizaciji prostornih uvjeta uvažavajući specifične razvojne potrebe djece, - priprema i izrada specifičnog didaktičkog materijala.
U odnosu na odgojitelje suradničkih redovnih vrtića	- edukativni i savjetodavni rad, suradnja s odgojiteljima, - sugestije za aktivnosti redovne skupine i demonstracija istih, - kreiranje individualnog inkluzivnog edukacijsko-rehabilitacijskog programa podrške (IERP), - priprema i stvaranje uvjeta za uključivanje djeteta u redovi rani i predškolski odgoj.

Edukacijski rehabilitator uz specifičnu didaktičku opremu u individualnom radu koristi i asistivnu tehnologiju za potpomognutu komunikaciju (ATAAC): komunikator-Bigmack, iTalk2, Big Points, Kutijice pričalice, Štipaljke pričalice, Pričajući raspored, Interaktivni zid, Interaktivna (pametna) ploča, QuickTalker7, GoTalk9+, GoTalk Pocket, SuperTalker, računalni program Boardmaker, Tobii Indi, PCEye Mini, Tobii Communicator 5, Tobii Dynavox Gaze Viewer, Sensory Eye-FX, Look to Learn, BeamZ glazbalo; tablet s aplikacijama ICT-AAC, Grid 3.

9.3. Program rada logopeda

Uloga logopeda je provođenje dijagnostike i rehabilitacije djece s poremećajem verbalne i neverbalne komunikacije, rehabilitacije slušanja govora i jezika, sudjelovanje u svim zadacima koji se odnose na savjetodavni rad s roditeljima, kreiranje individualnog edukacijsko-rehabilitacijskog programa u suradnji s ostalim članovima multidisciplinarnog tima i roditeljima, praćenje djece i evaluacija postavljenih ciljeva te sudjelovanje u svim sferama ostvarivanja i promicanja inkluzivnih programa na području šire lokalne zajednice. Navedeno će provoditi 2 logopeda zaposlena u vrtiću (planirano zapošljavanje još jednog logopeda).

Plan i program određen je zadaćama i aktivnostima logopeda u Tablici 21.

Tablica 21.- Zadaće i aktivnosti logopeda

Zadaće	Aktivnost
U odnosu na ostvarivanje godišnjeg plana i programa	-izrada plana i programa logopeda, - izrada individualnog programa logoterapije za svako dijete, - izrada izvedbenih mjesečnih/tromjesečnih planova, - vođenje dnevnika rada, evidencijska lista, - mentorstvo pripravnicima i studentima, -sudjelovanje u radu povjerenstva za upis djece u vrtić.
U odnosu na dijete	-opservacija djece u skupini u cilju procjene statusa – kako bi se utvrdio inicijalni govorno jezični status, -procjena ranog komunikacijskog i simboličkog razvoja kroz: opservaciju spontanog ponašanja djeteta, igre, usmjerenost na osobe iz okoline, prisutnost komunikacijskih gesti, razumijevanje verbalnih naloga, način spontanog komuniciranja i verbalnog izražavanja, - logopedska dijagnostika uz primjenu logopedskih metoda, tehnika i instrumentarija u cilju utvrđivanja razine, komunikacije te govorne proizvodnje i jezičnog razumijevanja, - neposredan rad s djecom (individualno i u skupini), - izrada individualnog programa rada, - praćenje, - izrada izvješća, zapažanja, preporuke, nalaza i mišljenja, - vođenje pedagoške dokumentacije.
U odnosu na roditelje	- provođenje inicijalnih intervjua s roditeljima, - edukacija roditelja u svrhu ukazivanja na potrebu poticanja jezično – govornog razvoja,

	- upoznavanje roditelja s vrstom i stupnjem jezično–govornog poremećaja njihovog djeteta, - savjetodavni rad u cilju podrške, - preporuka za pregled i obradu u specijaliziranim ustanovama.
U odnosu na članove Odgojiteljskog vijeća	- sudjelovanje u radu Odgojiteljskog vijeća, - sudjelovanje u radu stručnog tima (svoja opažanja razmjenjuje s ostalim članovima stručnog tima), - predlaganje organizacijskih uvjeta za optimalno izvođenje odgoja, rehabilitacije i habilitacije, - predlaganje inovacija glede unapređenja procesa i provedbe odgoja i obrazovanja, rehabilitacije i habilitacije, - sudjelovanje u organizaciji prostornih uvjeta uvažavajući specifične razvojne potrebe djece u skupini, - priprema i izrada didaktičkog materijal.
U odnosu na odgojitelje suradničkih redovnih vrtića	- edukativni, savjetodavni rad i suradnja s odgojiteljima, - sugestije za aktivnosti redovne skupine i demonstracija istih - sudjelovanje u kreiranje inkluzivnog edukacijsko-rehabilitacijskog plana i programa (IERP), - priprema uvjeta za uključivanje djeteta u redovi rani i predškolski odgoj.

Individualna logopedska terapija provodi se sa svakim djetetom prema utvrđenim potrebama. Terapija oralno-motoričkog pozicioniranja (OPT–Talk tools) provodi se u suradnji s roditeljima pri čemu se posebna pozornost posvećuje senzorici oralnomotornog područja te teškoćama u hranjenju (gutanju, žvakanju, salivaciji). Rad logopeda organizira se i u paru i u manjim skupinama s ciljem:

- razvoja slušne pažnje (percepcije, diskriminacije i memoriranja),
- razvoj jezičnog razumijevanja i izražavanja,
- poticanja komunikacijskih vještina i socijalne interakcije,
- razvoj predvještina čitanja i pisanja.

Logopedi u svom radu koriste svu raspoloživu specifičnu didaktičku opremu, materijal i asistivnu tehnologiju.

Tablica 22.- Didaktički materijal i oprema

Oprema	Namjena
Orff-ov instrumentarij Ručni zvončići ABC Latino ORFF set	koristi se u individualnoj i skupnoj terapiji s ciljem poticanja verbalne komunikacije, pozitivnog utjecaja na razvoj komunikacije, društvenih vještina, psihomotorike
Verboton G10 uz Vibrotaktilnu ploču	koristi se u individualnoj i skupnoj terapiji s ciljem rehabilitacije i edukacije djece s

	oštećenjem sluha te je primjenjiv i u radu s djecom s višestrukim teškoćama (poticanje vokalizacije, slušanja)
Digitalni logopedski set Behringer	koristi se za korekciju artikulacijskih poremećaja, mucanja i dizartrija, te kao pomoć kod djece s oštećenjem sluha.
Komunikator Bigmack, iTalk2, Big Points, Kutijice pričalice, Štipaljke pričalice, Pričajući raspored, Interaktivni zid, QuickTalker7, GoTalk9+, GoTalk Pocket SuperTalker	koristi se u poticanju komunikacije djece s višestrukim teškoćama u okviru potpomognute komunikacije
Računalni program Boardmaker	služi za izrađivanje slikovnog materijala za metodu potpomognute komunikacije
Picture exchange communication system (PECS)	služi za poticanje komunikacije izmjenjivanjem slika
Tobii Indi	tablet za komunikaciju simbolima napravljen posebno za potpomognutu komunikaciju (AAC)
PCEye Mini	uređaj za upravljanje pogledom koji se može spojiti na Windows računalo putem USB porta
Tobii Communicator 5	softverski paket za AAC koji tekstove i simbole pretvara u govor, a omogućuje i korištenje računala
Tobii Dynavox Gaze Viewer	alat za procjenu kognitivnih sposobnosti korisnika (upravljanje pogledom)
Sensory Eye-FX	softverski paket od 30 aplikacija namijenjen početnicima koji uče kako upravljati (komunicirati) pogledom
Look to Learn	softverski paket s 40 aktivnosti za djecu koja ulaze u svijet upravljanja pogledom
BeamZ glazbalo	BeamZ laserski kontroler i prateći softver omogućava djeci bez obzira na fizičke i kognitivne sposobnosti reprodukciju glazbe i sviranje stotine glazbenih instrumenata
Tablet s aplikacijama ICT-AAC	koriste se u individualnoj i skupnoj terapiji s ciljem poticanja komunikacije i socijalizacije
Slušno integracijski trening – SIT	koristi se u individualnoj i skupnoj terapiji s ciljem poticanja i jačanja fonematskog sluha, opuštanja, razumijevanja, jačanju slušne memorije, poticanju lateralizacije i poticanju motoričke spretnosti i brzine

U radu se koristi i dijagnostički logopedski instrumentarij s ciljem dijagnostike i utvrđivanja adekvatnih oblika rehabilitacijskih postupaka.

Tablica 23. – Dijagnostički logopedski instrumentarij

Instrumentarij	Namjena
Komunikacijska razvojna ljestvica KORALJE	procjenjivanje ranog jezičnog razvoja (uporaba geste i prvih riječi, rječnik i gramatika)
Reynell Razvojna ljestvica razumijevanja i izražavanja	ispitivanje sposobnosti govornog izražavanja i jezičnog razumijevanja
PEABODY Slikovni test rječnika (PPVT-III-HR)	mjeri verbalnu sposobnost djece
PredČIP - Procjenjivanje predvještina čitanja i pisanja kod školskih obveznika	procjenjuje djetetovu jezičnu spremnost za ovladavanje školskim vještinama
ADOS- 2 opservacijski protokol za dijagnostiku autizma	Omogućava standardiziranu procjenu komunikacijskih vještina, interakcije, igre i sveukupnog općeg ponašanja djeteta.

9.4. Program rada fizioterapeuta

Cilj fizikalne terapije je omogućiti djetetu što kvalitetniji život, veći stupanj samostalnosti u važnim funkcijama potrebnim za svakodnevni život uz aktivnu suradnju s roditeljima, fizijatrom i svim stručnim radnicima uključenim u rad s djetetom. Kontinuiranim radom, praćenjem potreba i interesa djeteta nastoji se ublažiti posljedice primarnog motoričkog oštećenja, spriječiti razvoj sekundarnih teškoća i razviti nove vještine i sposobnosti.

Nakon pregleda fizijatra (najmanje 1x godišnje) planira se fizikalna i kineziterapija. U pisanom nalazu fizijatra, osim uvida u lokomotorno stanje djeteta indiciran je broj terapija tjedno i vježbe koje će se provoditi kroz tekuću pedagošku godinu. Tijekom rada, prema potrebi, sugerira se roditeljima odlazak ortopedu u cilju dijagnosticiranja i eventualnog propisivanja ortopedskih pomagala ili potrebne kontrole drugih specijalista. Zbog specifičnosti potreba i dijagnoza djece rad je individualiziran kako u pristupu tako i u provođenju terapije.

Program se ostvaruje uvažavajući sadašnji motorički status djeteta uz konstantno praćenje razvoja djeteta te evaluaciju programa. Navedeno provode 2 fizioterapeuta zaposlena u vrtiću.

Plan i program određen je zadaćama i aktivnostima fizioterapeuta u Tablici 24.

Tablica 24.- Zadaće i aktivnosti fizioterapeuta

Zadaće	Aktivnosti
U odnosu na ostvarivanje godišnjeg plana i programa	- izrada plana i programa fizioterapeuta, - izrada individualnog plana za svako dijete, - izrada izvedbenih mjesečnih/tromjesečnih planova, - vođenje dnevnika rada, evidencijska lista.
U odnosu na dijete	- prikupljanje anamnestičkih podataka, - sudjelovanje pri specijalističkim pregledima liječnika fizijatra djece u prostorima vrtića, - izrada individualnog programa za svako dijete, - individualni rad, - kineziterapija kroz skupne vježbe, - procjena potrebe za ortopedskim pomagalicama, specifičnom opremom te primjena pomagala u svakodnevnom životu i vrtiću - ispitivanje, vrednovanje, opservacija, analiza, te evaluacija postavljenih ciljeva, - izrada izvješća, zapažanja, preporuka, mišljenja.
U odnosu na roditelje	- uspostava kontakta i suradnje s roditeljima, - održavanje informacija za roditelj, po potrebi roditeljski sastanci i tematske radionice, - upute za rad kod kuće.
U odnosu na članove Odgojiteljskog vijeća	- sudjelovanje u radu Odgojiteljskog vijeća, - sudjelovanje u radu stručnog tima (svoja opažanja razmjenjuje s ostalim članovima stručnog tima), - predlaganje organizacijskih uvjeta za optimalno izvođenje odgoja, rehabilitacije i habilitacije, - predlaganje inovacija glede unapređenja procesa i provedbe odgoja i obrazovanja, rehabilitacije i habilitacije, - sudjelovanje u organizaciji prostornih uvjeta uvažavajući specifične razvojne potrebe djece u skupini - prilagodba postojećeg namještaja.
U odnosu na odgojitelje suradničkih redovnih vrtića	- savjetodavni rad i suradnja s odgojiteljima, - sugestije za prilagodbu prostora i specifičnu opremu, - prijedlozi aktivnosti u inkluzivnoj skupine, demonstracija istih - sudjelovanje u kreiranju inkluzivnog edukacijsko-rehabilitacijskog plana i programa (IERP), - priprema uvjeta za uključivanje djeteta u redovan rani i predškolski odgoj.

9.5. Program rada psihologa

Psiholog prati psihofizički i socijalni razvoj svakog djeteta uključenog u programe Dječjeg vrtića, postavlja razvojne zadaće i skrbi o mentalnom zdravlju djece. Svojim djelovanjem pridonosi razvoju timskog rada i sudjeluje u stvaranju temeljnih uvjeta za ostvarivanje dječjih prava. Prati tijek i razvoj psihomotoričkih i kognitivnih sposobnosti, socijalnih i emocionalnih vještina, procesa adaptacije, kao i moguće devijacije u ponašanju. Navedeno provodi 1 psiholog zaposlen u vrtiću.

Plan i program određen je zadaćama i aktivnostima psihologa u Tablici 25.

Tablica 25. Zadaće i aktivnosti psihologa

Zadaće	Aktivnosti
U odnosu na ostvarivanje godišnjeg plana i programa	- izrada plana i programa psihologa, - izrada individualnog plana za svako dijete, - izrada izvedbenih mjesečnih/tromjesečnih planova - vođenje dnevnika rada, - sudjelovanje u radu Povjerenstva za provedbu upisa, - sudjelovanje u formiranju skupina djece.
U odnosu na dijete	- prikupljanje anamnestičkih podataka, - upoznavanje s medicinskom dokumentacijom, - opservacija ponašanja djece s obzirom na procese separacije i adaptacije u individualnom radu, u skupini, analizom videomaterijala iz obitelji, - psihologijsko testiranje, - praćenje cjelokupnog razvoja djeteta kroz pedagošku godinu tj. kontinuirana opservacija: zdravstvenog statusa djeteta i reakcije na farmakološku terapiju; kontakta, komunikacije i suradnje djeteta s odraslima, djecom; razvoja igre; razvoja samozbrinjavajućih aktivnosti; psihomotoričkog, intelektualnog, socio-emocionalnog razvoja, - poticanje cjelokupnog razvoja djeteta (na temelju nalaza i mišljenja psihologa formira se individualni plan i program koji sadrži naputke vezane uz specifičnosti potrebite za poticanje cjelokupnog razvoja svakog djeteta, individualizirani pristup), - poticanje razvoja djeteta u programu predškole, - kognitivno-bihevioralni psihoterapijski rad, - BKT pristup poticanju intelektualnih sposobnosti i razvijanju socio-emocionalnih vještina, - ispitivanje, vrednovanje, opservacija, analiza, te evaluacija postavljenih ciljeva, - izrada izvješća, zapažanja, preporuka, nalaza i mišljenja.

U odnosu na roditelje	- Informativno-edukativni individualni rad: • suportivni rad, • savjetodavni rad po BKT principima s ciljem poticanja cjelokupnog razvoja djeteta i rješavanja poteškoća, • psihoterapijski rad. - Skupni rad: • edukativne radionice (toalet trening, spremnost djeteta za nove oblike učenja (školu), poteškoće discipliniranja, hranjenja, separacije i adaptacije, dječja igra, poticanje grafomotoričkih vještina...), • radionice podrške.
U odnosu na članove Odgojiteljskog vijeća	- sudjelovanje u radu Odgojiteljskog vijeća, - sudjelovanje u radu stručnog tima (svoja opažanja razmjenjuje s ostalim članovima stručnog tima), - predlaganje organizacijskih uvjeta za optimalno izvođenje odgoja, rehabilitacije i habilitacije, - predlaganje inovacija glede unaprjeđenja procesa i provedbe odgoja i obrazovanja, rehabilitacije i habilitacije, - sudjelovanje u organizaciji prostornih uvjeta uvažavajući specifične razvojne potrebe djece u skupini.
U odnosu na odgojitelje suradničkih redovnih vrtića	- savjetodavni rad i suradnja s odgojiteljima - sugestije za aktivnosti inkluzivne skupine - kreiranje individualnog inkluzivnog edukacijsko-rehabilitacijskog programa podrške (IERP) - priprema uvjeta za uključivanje djeteta u redovi rani i predškolski odgoj

Prema procjeni funkcionalnog statusa djeteta psiholog koristi psihodijagnostički instrumentarij naveden i opisan u Tablici 26.

Tablica 26. Područja procjene i instrumentarij

Područje procjene	Instrument
Psihomotorički razvoj	- Razvojni test Čuturić- RTČ-P i RTČ-M - Denverski razvojni test- DRPT - Vinelandska skala socijalne zrelosti I i II - Kephard skala socijalne zrelosti
Intelektualne sposobnosti	- Wechlerove ljestvice inteligencije za djecu- WISC IV - Ravenove progresivne matrice – CPM - Koshov test sastavljanja kocki- KOSH - Cattellov test inteligencije – CTI - Leiter R test inteligencije

Neuropsihologija	- Bender gestalt vidno-motorički test – LB-R - Bender gestalt II - Razvojna neuropsihologijska procjena -NEPSY I i II - Rey-Osterriethov test složenog lika – ROCFT - Test precrtavanja
Ličnost	- Ilustrirani projektivni upitnik emocionalne stabilnosti djece – IPUES - Test tematske apercepcije za djecu – CAT - Projektivna tehnika Mozaik – PTM - Skala za razvojnu-psihiatrijsku dijagnostiku kod osoba s intelektualnim teškoćama
Posebne namjene	- Test za deficit pažnje/hiperaktivni poremećaj – ADHDT - Dječja skala za procjenu autizma- CARS - Modificirani upitnik za autizam kod djece (M-CHAT).

9.6. Program rada zdravstvene voditeljice

Temeljna zadaća zdravstvene voditeljice (viša medicinska sestra) je njega i skrb za tjelesni razvoj i zdravlje djece, s posebnim naglaskom na očuvanje zdravlja, rad na osiguranju i unapređenju higijenskih uvjeta, skrb o optimalnim higijensko zdravstvenim uvjetima za rast i razvoj djece, te rad na praćenju i unapređenju prehrane. Djelokrug rada određen je Programom zdravstvene zaštite djece, higijene i pravilne prehrane u dječjim vrtićima. Program rada zdravstvene voditeljice naveden je u Tablici 27.

Tablica 27.- Program rada, zadaće i aktivnosti zdravstvene voditeljice

Zadaće	Aktivnosti
Planiranje, koordinacija rada u provođenju zdravstvene zaštite	- izrada plana i programa zdravstvene voditeljice, - sudjelovanje u izradi godišnjeg plana i programa rada vrtića - tjedno planiranje, dnevne zabilješke, - planiranje, organiziranje i provođenje aktivnosti iz područja zdravstvene njege u odgojnim skupinama tijekom cijele godine, - briga za njegu i skrb za tjelesni rast i zdravlje djece: - praćenje provedbe sistematskih zdravstvenih pregleda pri polasku djece u vrtić, - praćenje pobolijevanja djece po skupinama, te razloge izostajanja iz vrtića, - praćenje procijepljenosti djece, - provođenje antropometrijskih mjerenja djece, - praćenje zdravstvenog stanja djeteta tijekom boravka u vrtiću - prepoznavanje i interveniranje u urgentnim stanjima (febrilne konvulzije, epileptički napad, gušenje stranim tijelom,

	ozljede,...), - zadovoljavanje specifičnih potreba kod djece sa zdravstvenim teškoćama (primjena medikamentozne terapije – antiepileptika) - planiranje, organiziranje i sudjelovanje u preventivnom pregledu stomatologa i praćenju djece (fizijatar i psihijatar).
Zdravstveno-odgojni i savjetodavni rad	- rad s djecom, roditeljima i radnicima vrtića s ciljem stjecanja pravilnih higijenskih navika i usvajanja zdravog načina življenja - individualni rad s djecom, provođenje Terapije oralnog pozicioniranja (OPT) TalkTools, program hranjenja, - praćenje i evaluacija postignutoga.
Organizacija i nadzor higijensko-sanitarnih uvjeta	- praćenje provedbe čišćenja unutaršnjeg i vanjskog prostora vrtića, namještaja, nadzor higijenskog stanja i predlaganje unapređenja, - briga o održavanju igračaka (pranju i dezinfekciji), - nabava higijensko – sanitarnih sredstava i kontrola upotrebe istih), - organiziranje i praćenje realizacije sanitarnih pregleda i higijenskog minimuma radnika prema propisima o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti, - briga o provedbi dezinsekcije i deratizacije, - koordinacija tehničkog osoblja, kontroliranje nadzornih lista, - kontrola higijene djece i radnika, - kontrola nošenja zaštitne odjeće i obuće radnika
Organizacija prehrane u vrtiću	- sudjelovanje u organiziranju i osiguravanju pravilne prehrane, - izrada jelovnika (prema Normativima i prehranbenim standardima za planiranje prehrane u dječjim vrtićima), - izrada jelovnika prilagođenih individualnim potrebama djeteta (alergije, intolerancije, kronične bolesti, teškoće žvakanja i gutanja), - praćenje primjene Normativa, valorizacija i predlaganje adekvatnih aktivnosti za unapređenje.
Provođenje protuepidemijskih mjera	- izolacija bolesne djece, - provođenje mjera za suzbijanje infekcija, - kontrola kartona cijepljenja i sistematskih pregleda djece, - praćenje epidemiološke situacije, - suradnja s epidemiološkom službom i nadležnim pedijatri
Suradnja	roditelj, stručni radnici vrtića, epidemiološka služba, pedijatri i ostali zdravstveni radnici, Zavod za javno zdravstvo, šira društvena zajednica.
Vođenje zdravstvene dokumentacije	- prema Pravilniku o obrascima zdravstvene dokumentacije djece predškolske dobi i evidencije u dječjem vrtiću.

9.7. Program rada stručnog tima u

Inkluzivnom edukacijsko-rehabilitacijskom programu podrške

Inkluzija u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju je pedagoško-humanistički proces koji teži ostvarenju ravnopravnosti svakog djeteta i na taj način osigurava uvjete za optimalan razvoj u skladu s djetetovim osobitostima, potrebama i mogućnostima. To je dugotrajan i sustavan proces koji zahtijeva pažljivo planiranje, provođenje i praćenje kako bi se postigao uspjeh u radu ne samo s djecom s teškoćama u razvoju, nego i s djecom urednog razvoja. Djeca bez teškoća uključena u ovakve programe ostvaruju bolje socijalne vještine, postaju osjetljivija prema potrebama drugih, bolje razumiju različitosti te razvijaju toleranciju i prihvaćanje.

Stoga u Planu i programu posebno dodajemo program rada stručnog tima u Inkluzivnom edukacijsko-rehabilitacijski programu podrške (verificiranom u MZO) uvjereni da je on korak na putu ka razvoju cjelokupne zajednice i povećanju kvalitete života te saznanju da je različitost prilika a ne prepreka. Programom rada definiran je neposredan rad, metode i suradnja s istaknutim ciljevima članova stručnog tima Dječjeg vrtića Latica uključenih u Inkluzivni edukacijsko-rehabilitacijski programu podrške.

EDUKACIJSKI REHABILITATOR	<i>Rad u odgojnoj skupini redovnog vrtića</i> - priprema redovnog vrtića i budućih odgojitelja za dolazak djeteta s teškoćama u skupinu, - boravak u redovnoj skupini u suradnji s odgojiteljima u svrhu poticanja socijalizacije i interakcije djeteta s TUR sa svojim vršnjacima - praćenje djeteta u redovnoj skupini. <i>Metode koje se koriste u radu redovne skupine</i> - poticanje komunikacijskih vještina kroz igru s vršnjacima, korištenje potpomognute komunikacije, korištenje vizualnih i taktilnih orijentira i pomagala te vizualnog dnevnog rasporeda (TEACCH), elementi Floortime metode, terapijska igra. <i>Suradnja i edukativni rad s odgojiteljima</i> - uvod i upoznavanje sa specifičnim metodama uz upute kako senzibilizirati i poticati djecu bez teškoća na prihvaćanje i aktivno sudjelovanje i interakciju s djetetom s teškoćama u razvoju. <i>Cilj je poticati djecu na istraživanje u skupini redovnog vrtića kako bi prirodnim putem usvajali znanja i vještine te razvijali odnos s vršnjacima.</i>	<i>Individualni i skupni rehabilitacijski rad u Dječjem vrtiću Latica</i> - terapijski rad s djecom provodi se u svrhu poticanja svih razvojnih područja, Metode u individualnom radu: provođenje terapije senzorne integracije, elementi Floortime metode, elementi terapije igrom, program rehabilitacije putem pokreta, elementi BrainGym, poticanje motoričkog razvoja kroz prirodne oblike kretanja, program bazične perceptivno-motoričke stimulacije, ATAAC, - Program predškole: poticanje spoznajnih vještina, poticanje vizuo-perceptivnog razvoja, poticanje okulomotorike, vježbe pažnje i koncentracije, razvoj predčitačkih i predmatematičkih vještina, - korištenje videoanalize u radu s djecom, - u skupnom radu s djecom provode se zajedničke aktivnosti s drugim stručnjacima prema potrebi svakog djeteta s ciljem promicanja multidisciplinarnosti kako bi putem različitih pristupa došli do zajedničkog cilja.

LOGOPED	<i>Rad u odgojnoj skupini redovnog vrtića</i> Ukoliko se nakon opservacije ukazala potreba za stručnom intervencijom u skupini, logoped radi u suradnji s odgojiteljem na poticanju interakcije i komunikacije djeteta s teškoćama <i>Metode koje se koriste u redovnoj skupini:</i> potpomognuta komunikacija (PECS – sustav komunikacije razmjenom sličica, manualni znakovi, uporaba Boardmaker programa, komunikatora, AAC aplikacija i tehnologija, I-Pad i tablet uređaja). <i>Cilj je poticanje komunikacije i govorno-jezičnog razvoja kroz spontanu igru s vršnjacima i svakodnevne aktivnosti</i>	<i>Individualni i skupni terapijski rad u Dječjem vrtiću Latica</i> - individualna terapija provodi se ovisno o vrsti i stupnju govorno-jezične i komunikacijske teškoće (1 – 3 puta tjedno), Metode u individualnom radu: • verbotonalna metoda (digitalni logopedski set Behringer uz Light stimulator), • terapija oralnog pozicioniranja - OPT (TalkTools), • K.o. S. T. - na tijelo orijentirana govorna terapija, • Elementi Floortime metode i elementi terapije igrom, • metoda potpomognute komunikacije (AAC). - program predškole: razvijanje jezičnog razumijevanja, razvijanje govorno- jezičnih sposobnosti s obzirom na sve jezične sastavnice (fonologiju, morfologiju, semantiku, sintaksu, pragmatiku) Metode u skupnom radu s djecom: • terapija verbotonalnom metodom u manjim skupinama (Verboton G10 uz vibrotaktilnu ploču), • stimulacije pokretom, • ritmičke stimulacije, • potpomognuta komunikacija.

PSIHOLOG

Rad u redovnom vrtiću i Dječjem vrtiću Latica

- praćenje cjelokupnog razvoja djeteta u pedagoškoj godini - kontinuirana opservacija:
  - zdravstvenog statusa djeteta i reakcije na farmakološku terapiju,
  - kontakta, komunikacije i suradnje djeteta s vršnjacima i odraslima,
  - razvoja igre u redovnoj odgojnoj skupini,
  - razvoja samozbrinjavajućih vještina,
  - psihomotoričkog, intelektualnog, socioemocionalnog razvoja,
- poticanje cjelokupnog razvoja djeteta - na temelju nalaza i mišljenja psihologa formira se individualni plan i program koji sadrži naputke vezane uz specifičnosti potrebne za poticanje cjelokupnog razvoja svakog djeteta, individualizirani pristup,
- poticanje razvoja djeteta u okviru programa predškole u vremenskom trajanju 1-2 godine,
- kognitivno-bihevioralni psihoterapijski rad,
- savjetodavni rad s roditeljima i odgojiteljima,
- bihevioralni pristup u rješavanu: poteškoća separacije, adaptacije, discipliniranja, komunikacije, hranjenja (pretilost, neuhranjenost, selektivnost pri hranjenju...), procesa u odvikavanju od pelena (toalet trening), emocionalnih poteškoća (OKP, enureza, enkopreza, strahovi, agresivnost, hiperaktivitet), poteškoće usvajanja samozbrinjavajućih aktivnosti
- KBT pristup poticanju cjelokupnog razvoja.

Cilj je roditeljima i stručnim radnicima redovnih vrtića pružiti stručnu podršku i omogućiti bolje razumijevanje osobitosti i specifičnih potreba djeteta uz sustavno praćenje i poticanje cjelokupnog razvoja

FIZIOTERAPEUT	<i>Rad u Dječjem vrtiću Latica i suradnja s redovnim vrtićima</i> - program rada planira se nakon specijalističkog pregleda fizijatra u Dječjem vrtiću Latica, - u nalazu fizijatra, osim motoričkog statusa djeteta, indiciran je broj terapija tjedno te vježbe koje se trebaju provoditi u tekućoj pedagoškoj godini u DV Latica (provode se aktivno potpomognute vježbe za korekciju deformiteta, vježbe za jačanje miškulature, povećanja opsega pokreta, vježbe za ravnotežu i koordinaciju), - procjena potrebe za ortopedskim pomagalicama, specifičnom opremom te primjena pomagala u redovnom vrtiću, - uvode se elementi senzorno – integrativne terapije u svrhu što bolje modulacije vizualnih, auditivnih, taktilnih te proprioceptivnih stimulacija koje potiču razvoj djeteta, - razmjena informacija sa stručnim radnicima redovnih vrtića, podrška. <i>Cilj programa je uspostavljanje aktivne suradnje sa stručnim radnicima redovnog vrtića ukazivanjem na djetetove potencijale i specifične motoričke potrebe (prilagodba prostora, korištenje rehabilitacijskih pomagala).</i>	
ZDRAVSTVENA VODITELJICA	<i>Rad u prostorima redovnih vrtića u kojima borave djeca s teškoćama</i> - zdravstveno-odgojni i savjetodavni rad s djecom, roditeljima i radnicima inkluzivnog dječjeg vrtića s ciljem stjecanja pravilnih higijenskih navika i usvajanja zdravog načina življenja, osobito prehrane, - tematska predavanja o specifičnim zdravstvenim potrebama djeteta.	<i>Rad u Dječjem vrtiću Latica</i> Djelokrug rada zdravstvene voditeljice obuhvaća aktivnosti: - mjere za očuvanje i unapređenje zdravlja: prikupljanje podataka, uvid u medicinsku dokumentaciju, evidenciju osobitosti vezanih za zdravstveno stanje djeteta (kronične bolesti, epilepsiju, medikamentoznu terapiju), - praćenje pobola (razlog izostanka djeteta u slučaju bolesti), - utvrđivanje potreba iz područja zdravstvene njege, organizacija i provođenje iste,

	<i>Cilj je suradnja sa roditeljima i odgojiteljima redovnih vrtića kako bi se ukazalo na djetetove specifične zdravstvene potrebe i stvorili uvjeti za njihovo zadovoljavanje te omogućila dostupnost zdravstvene voditeljice u urgentnim situacijama</i>	- intenzivna suradnja s članovima stručnog tima inkluzivnog programa s ciljem identificiranja oralno-motoričkih teškoća, - planiranje i provedba programa Terapije oralno-motoričkog pozicioniranja (OPT) - TalkTools terapija, - zdravstveno-odgojni rad s roditeljima usmjeren na upoznavanje s elementima Terapije oralnog pozicioniranja (OPT) - TalkTools terapije i edukaciju o načinima provođenja navedenog kod kuće.

Klasa:601-02/21-01/14

Urbroj:2198/01-44-21-1

U Zadru, rujan 2021.

Ravnateljica
Vesna Penjalov, dipl.def.